Afgørelser – Reg. nr.: 07899.00

Fredningen vedrører: Udby Vig, Tuse Næs

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet 30-01-1998

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet 18-02-1997

Kendelser

Deklarationer

NATURKLAGENÆVNET>

REG. NR. 7899.00

Naturklagenævnets afgørelse
af 30. januar 1998
om fredning af arealer ved Udby Vig, Tuse Næs
i Holbæk Kommune, Vestsjællands Amt
(sag nr. 97-111/300-0001).

Fredningsnævnet for Vestsjællands Amt har ved kendelse af 18. februar 1997 fastsat fredningsbestemmelser for et areal ved Udby Vig, Tuse Næs på 111,4 ha. Fredningen omfatter 21 lodsejere.

Fredningssagen er rejst af Vestsjællands Amt, Holbæk Kommune og Danmarks Naturfredningsforening med det formål at sikre områdets engarealer, at sikre at hele området forbliver åbent, at give mulighed for, at områdets naturhistoriske herunder botaniske, geologiske og landskabelige værdier vedligeholdes og forbedres, og at give offentligheden mulighed for landskabelige og naturmæssige oplevelser af det fredede område.

Fredningsnævnets afgørelse i er medfør af naturbeskyttelseslovens § 42 forelagt for Naturklagenævnet til efterprøvelse og er tillige påklaget til Naturklagenævnet af Tuse Næs Jagtforening og af følgende lodsejere:

Kurt Carl Sørensen (løbe nr. 2)del af matr. nr. 6a Løserup By, Udby,
Knud P.T. Nielsen (løbe nr. 4) matr. nr. 9d Udby By, Udby,
Poul H. Sørensen (løbe nr. 8) del af matr. nr. 8b Udby By, Udby,

Lars Holmegård og Åse R. Larsen(lb.nr.11) matr. nr. 46a Udby By, Udby, Leif Olsen (løbe nr. 15) del af matr. nr. 46f Udby By, Udby og Hans Clausen (løbe nr. 20) del af matr. nr. 4a Bognæs By, Udby.

Fredningsområdet.

Udby Vig ligger langs østkysten af Tuse Næs, ca. 10 km nordøst for Holbæk. Det område, der omfattes af fredningsforslaget, strækker sig som et sammenhængende område omkring det meste af vigen, der har forbindelse med Isefjord.

En stor del af arealerne har aldrig været dyrket. Arealerne har været udnyttet til ekstensiv græsning og kun været gødsket i ringe omfang. De henligger derfor som meget veludviklede strandengsarealer. De lavtliggende arealer fremstår i store træk som en stor, åben og sammenhængende flade uden egentlig bebyggelse og beplantninger.

Sammenhængende, åbne strandenge, som de forekommer ved Udby Vig, er sjældne i Danmark, og strandengene ved Udby Vig har efter national målestok ganske særlige biologiske værdier. Området rummer en rigdom af særlige planter og et rigt dyreliv. Der findes flere planter, der er på rødlisten over truede arter i Danmark.

Baggrunden for områdets naturværdier er den hidtidige drift med ekstensiv græsning uden gødskning og uden større afvandinger. Skal områdets særlige værdier bevares, kræver det derfor, at engene fortsat bliver græsset ekstensivt, eller der laves høslæt. Imidlertid er græsning og høslæt gradvist gået tilbage over de seneste 10-20 år, hvorfor stigende tilgroning truer med at ændre de værdifulde plantesamfund.

Det fredede område omfatter foruden Udby Vig Strandenge et højtliggende plateau, der udgør en del af matr. nr. 5a og 6a Løserup By, Udby, beliggende syd for Hønsehalsskoven. Formålet med at frede plateauet er at sikre, at udsynet fra vejen mellem Løserup og Hønsehalsskoven over det storslåede fjordlandskab ikke hindres af beplantning. Fredningens grænse mod vest er i øvrigt lagt sådan, at opdyrkede arealer og bebyggelse i videst muligt omfang ikke er taget med.

For at sikre, at området kan opleves af befolkningen, skal der være adgang til området fra eksisterende veje, lige som fredningen giver mulighed for anlæg af en stiforbindelse fra Bognæs Skov til Staslunde, hvoraf den nordlige del af strækningen udgøres af eksisterende vej. Færdsel i selve området foreslås reguleret med udgangspunkt i hensynet til flora og fauna.

I alt er 111,4 ha omfattet af fredningen. Heraf udgør det dyrkede plateau 50,9 ha, medens strandengene udgør 57,6 ha.

Klagerne.

Tuse Næs Jagtforening har på egne og på vegne af enkelte lodsejere - Knud Nielsen (løbe nr. 4) og Hans Clausen (løbe nr. 20)- gjort gældende, at området ikke bør fredes, idet det anses for fuldt tilstrækkeligt at sikre området ved en frivillig aftale. Der henvises til, at lodsejerne ved Kisserup Enge på Tuse Næs, har indgået en frivillig aftale om sikring af et lignende område. Subsidiært har foreningen gjort gældende, at stiforbindelsen bør udgå af fredningen.

Foreningen har endvidere for så vidt angår de særlige fredningsbestemmelser for strandengene gjort gældende, at forbudet mod at anvende matr. nr. 46f Udby By, Udby (løbe. nr. 15) til skydetræning bør udtages af fredningen. Som begrundelse er anført, at arealet i mere end 40 år har været anvendt til træningsskydning uden at der er fremkommet klager, samt at skydningen, der er meget begrænset, foregår i fuld forståelse med ejeren af ejendommen, Leif Olsen.

Kurt Carl Sørensen (løbe nr. 2) har for så vidt angår de generelle fredningsbestemmelser gjort gældende, at det på fredningskortet med A markerede areal bør udtages af fredningen. Subsidiært ønsker klageren, at han og efterfølgende ejere kan etablere 2 af de i kendelsen nævnte vildtremiser af en størrelse på 2.000 m2 på den del af det fredede areal, som er beliggende uden for det område, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 (beskyttede naturtyper).

Knud Nielsen (løbe nr. 4) har for så vidt angår de særlige fredningsbestemmelser for strandengene gjort gældende, at forbudet mod gentilplantning med såvel gran som løvtræ i hans nuværende skov udtages af

fredningen. Som begrundelse er anført, at han i mange år har passet og plejet en skov, som han selv har plantet og som har været til meget stor gavn for faunaen. Skoven ligger lige op ad et sommerhusområde og falder helt naturligt ind i terrænet som en fornem forskønnelse og meget stor beskyttelse for dyrelivet.

Povl Sørensen (løbe nr. 8) har gjort gældende, at fredningen ikke er udtryk for et generelt behov.

Lars Holmegård og Åse Larsen (løbe nr. 11) har anmodet om, at det i kendelsen præciseres, at de 2 vildtremiser, der findes på ejendommen fortsat må være der.

Leif Olsen (løbe nr. 15) har for så vidt angår de særlige fredningsbestemmelser for strandengene nedlagt påstand om, at kendelsen ændres således, at det eksisterende læskur kan genopføres på samme sted, og at det tillades, at der nedlægges el- og eventuelt vandledning, således at dyrene kan vandes automatisk.

Hans Clausen (løbe nr. 20) har nedlagt påstand om, at bestemmelsen om anlæggelse af en stiforbindelse fra Bognæs Skov til vejen ved Staslunde udgår af fredningen. Som begrundelse er anført, at en stiforbindelse tværs over de mest fredelige områder på Tuse Næs vil ødelægge området for tid og evighed.

Endvidere er for så vidt angår de særlige fredningsbestemmelser for strandengene gjort gældende, at bestemmelsen om, at eksisterende nåletræsbeplantninger skal kunne fjernes ved amtets foranstaltninger, bør udgå af fredningen. Som begrundelse er anført, at faunaen derved lider ubodelig skade.

Sagens behandling for Naturklagenævnet

I sagens behandling, herunder besigtigelse og offentligt tilgængeligt møde den 24. September 1997 med de interesserede, har deltaget 8 af Naturklagenævnets 10 medlemmer (Bent Jacobsen, J.J. Bolvig, Aage Brusgård, Leif Hermann, Svend Aage Jensen, Niels J. Langkilde, Hans Chr. Schmidt og Svend Taanquist)

4 medlemmer (med formandens stemme som udslagsgivende) tiltræder, at der gennemføres en fredning efter naturbeskyttelseslovens kapitel 6 med det formål at sikre områdets engarealer, at sikre at hele området forbliver åbent, at give mulighed for, at områdets naturhistoriske herunder botaniske, geologiske og landskabelige værdier vedligeholdes og forbedres, og at give offentligheden mulighed for landskabelige og naturmæssige oplevelser af det fredede område.

Mindretallet (Aage Brusgaard, Svend Aage Jensen, Niels J. Langkilde og Hans Chr. Schmidt)stemmer for at ophæve Fredningsnævnets afgørelse, idet man finder, at ejernes hidtidige drift har sikret en bevarelse af fredningsområdet og idet lovgivningens generelle beskyttelsesregler i øvrigt udgør en tilstrækkelig beskyttelse af områdets naturværdier.

5 medlemmer stemmer for at udtage en del af matr. nr. 5a og 6a Løserup By, Udby (løbe nr. 1 og 2) henholdsvis 1,8 ha og 12,87 ha i alt 14,67 ha af fredningen.

Mindretallet (J.J. Bolvig, Leif Hermann og Svend Taanquist stemmer for at stadfæste Fredningsnævnets afgrænsning.

4 medlemmer (med formandens stemme som udslagsgivende) stemmer for at ændre bestemmelsen om udlæg af en ny sti, således at Vestsjællands Amt får ret (men ikke pligt) til at udlægge en smal trampesti til fodgængere som vist på fredningskortet.

Mindretallet (Aage Brusgaard, Svend Aage Jensen, Niels J. Langkilde og Hans Chr. Schmidt) stemmer for at ophæve Fredningsnævnets bestemmelse om anlæg af en sti, som man finder ikke er nødvendig i forhold til fredningens formål.

For så vidt angår fredningens forbud mod at anvende skydebanen på matr. nr. 46f Udby By, Udby (løbe nr. 15) stemmer 7 medlemmer for at lade bestemmelsen udgå af fredningen.

Mindretallet (J.J. Bolvig) stemmer for at stadfæste Fredningsnævnets bestemmelse om nedlæggelse af skydebanen.

For så vidt angår de øvrige fredningsbestemmelser stemmer 7 medlemmer for at stadfæste fredningsbestemmelserne i realiteten dog med følgende korrektioner og tilføjelser:

Træbevoksningen på matr. nr. 9d Udby By, Udby (løbe nr. 4) tillades bibeholdt uændret.

På matr. nr. 46f Udby By, Udby (løbe nr. 15) kan læskur for kreaturer genopføres med samme placering som ønsket af ejeren.

Eksisterende øvrige redskabsskure og andre småskure samt bådebroer må bibeholdes.

Plejebestemmelsen skal pålægge amtet **pligt** til at **forhandle** plejeplanen med de respektive ejere. Det skal af bestemmelsen fremgå, at de biologiske interesser, som plejen bl. a. skal tilgodese, navnlig er truede eller sjældne plantearter herunder orkideer. Bestemmelsen om flytning af eksisterende kreaturhegn udgår.

Idet Fredningsnævnets kendelse af 18. februar 1997 ophæves, fastsættes herefter følgende fredningsbestemmelser for det 96,73 ha store område ved Udby Vig, Tuse, Næs, som er vist på fredningskortet, der hører til Naturklagenævnets afgørelse, og som hel eller delvis omfatter de matrikelnumre, der er anført på vedhæftede fortegnelse.

§ 1. Fredningens formål

Fredningen har til formål at sikre områdets engarealer, at sikre at hele området forbliver åbent, at give mulighed for, at områdets naturhistoriske herunder botaniske, geologiske og landskabelige værdier vedligeholdes og forbedres, og at give offentligheden mulighed for landskabelige og naturmæssige oplevelser af det fredede område.

§ 2. Bebyggelse og tekniske anlæg m.v.

Bebyggelse skal ikke være tilladt

Der må ikke opstilles master, vindmøller, luftledninger, campingvogne eller andre efter fredningsmyndighedernes opfattelse skæmmende indretninger i området.

§ 3. Bevoksninger.

Tilplantning i området skal ikke være tilladt.

Den eksisterende juletræskultur på matr. nr. 5a Løserup By, Udby (løbe nr. 1) skal ved ejerens foranstaltning fjernes senest et år efter fredningens ikrafttræden.

§ 4. Terrænændringer.

Terrænændringer i området må ikke finde sted, ligesom der ikke må foretages oplag af sten, grus, affald, byggematerialer eller andre efter fredningsmyndighedernes opfattelse skæmmende materialer eller effekter.

§ 5 Særlige fredningsbestemmelser for strandengene.

Arealerne må ikke omlægges.

Afvanding er ikke tilladt. Dog skal sædvanlig vedligeholdelse af drængrøfter være tilladt, jf. naturbeskyttelseslovens § 3. Dette indebærer, at grøfterne ikke må uddybes.

Der må ikke gødskes og sprøjtes. Dog er begrænset brug af stødsmøring i forbindelse med plejeforanstaltninger tilladt for plejemyndighederne.

Det eksisterende læskur i bevoksning på matr. nr. 4d Løserup By, Udby (løbe nr. 21) kan bibeholdes.

Træbevoksningen på matr. nr. 9d Udby By, Udby (løbe nr. 4) tillades bibeholdt uændret. Gentilplantning med løvtræ må finde sted. Fredningen skal ikke være til hinder for naturlig tilgroning af arealet. Det eksisterende redskabshus kan tillades bibeholdt.

På matr. nr. 17a Udby By, Udby (løbe. nr. 10) må rørskær efter fredningens ikrafttræden kun finde sted efter nærmere af tale med amtet, som led i plejen af arealerne.

På matr. nr. 46a Udby By (løbe. nr. 11) skal fredningen ikke være til hinder for, at der etableres et mindre vandhul til kreaturvanding indenfor en afstand af 125 m fra vejen mod Staslunde. De 2 eksisterende vildtremiser tillades bibeholdt.

På matr. nr. 46f Udby By, Udby (løbe nr. 15) kan læskuret for kreaturer genopføres med samme placering. Læskuret skal i givet fald holdes i jordfarver. Fredningen skal ikke være til hindrer for, at der på strandengens arealer nedlægges el- og eventuelt vandledning, således at dyrene kan vandes automatisk.

Fredningen skal ikke være til hinder for, at matr. nr. 46g Udby By, Udby (løbe nr. 16) fortsat anvendes til stejleplads, herunder bibeholdelse af det eksisterende redskabsskur. Det er en forudsætning herfor, at ejendommen stedse fremtræder ryddelig.

Fredningen skal ikke være til hinder for, at det eksisterende redskabshus (skurvogn) nord for vejen på matr. nr. 46s Udby By, Udby (løbe nr. 17)bibeholdes. Det er en forudsætning herfor, at den afskærmende løvtræsbeplantning omkring redskabshuset bibeholdes.

Fredningen skal ikke være til hinder for, at matr. nr. 46i Udby By, Udby (løbe nr. 19) fortsat anvendes til stejleplads. Det er en forudsætning herfor, at ejendommen stedse fremtræ der ryddelig.

Eksisterende øvrige redskabskure og andre småskure samt mindre bådebroer tillades bibeholdt og løbende vedligeholdt.

§ 6 Naturpleje.

Det skal være muligt at foretage naturpleje på de fredede områder for at sikre, at områdets tilstand fremover tilgodeser fredningens formål. På privatejede arealer foretages plejen af Vestsjællands Amt. På de statsejede arealer foretages plejen af Skov- og Naturstyrelsen.

For privatejede områder udarbejder Vestsjællands Amt en plejeplan, som angiver, hvilke plejeforanstaltninger, der ønskes foretaget inden for de enkelte dele af området. Plejeplanens bestemmelser skal pålægge amtet **pligt** til at **forhandle** plejeplanen med de respektive ejere. Det skal af bestemmelserne fremgå, at de biologiske interesser, som plejen bl.a. skal tilgodese, navnlig er truede eller sjældne plantearter herunder orkideer.

Hensigten med plejen er:

at understøtte fortsat afgræsning af de arealer, der i dag er under græsning,

at søge afgræsning og /eller høslæt genoptaget på arealer, der egner sig til afgræsning, men henligger ugræssede og dermed under tilgroning,

at bevare en mosaik af afgræssede arealer og rørskove afstemt efter de biologiske interesser, de knytter sig til de enkelte delarealer, og

at bevare eksisterende løvtræsbevoksninger og enkelttræer på steder, hvor især hensynet til væsentlige botaniske interesser af anden art gør det muligt- herunder eventuelt at tage

sådanne bevoksninger under pleje bl.a. for at hindre, at træ-
vækstен breder sig til arealer, hvor tilgroning er uønsket.

I tilfælde af uenighed mellem ejer og amtsråd om foranstalt-
ningernes art og omfang eller om plejeplanens indhold, afgør
Fredningsnævnet dette spørgsmål. Ejeren har ret til inden en
af amtet fastsat frist og for egen regning at iværksætte de
foranstaltninger, som amtet ønsker foretaget. Iværksættes
plejeforanstaltninger at amtet, sker det uden udgift for eje-
ren. Et eventuelt overskud, som amtet måtte opnå i forbindel-
se med plejen, tilfalder ejeren.

Beføjelserne for plejemyndighederne til at pleje det fredede
område fremgår af de almindeligt gældende regler, for tiden
Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 551 af 22. Juni 1992.

§ 7. Offentlighedens adgang

Vestsjællands Amt har ret (men ikke pligt) til at udlægge en
smal trampesti til fodgængere som vist på fredningskortet.
Stien udlægges ovenfor skrænten fra Bognæs Skov til vejen ved
Staslunde. Stien skal forløbe på den anlagte vej over løbe
nr. 11- 17. På matr. nr. 46h Udby By, Udby (løbe nr.13)
føres stien op til marken i en afstand af i alt 10 m fra
skellet mod matr. nr. 46m smst. (løbe nr.18) og forløber på
matr. nr. 34 r smst. (løbe nr. 13)langs stengærdet i denne
ejendoms nordlige skel, indenfor og langs fredningsgrænsen
over matr. nr. 4a Bognæs By, Udby (løbe nr. 20) og matr. nr.
4c smst.(løbe nr. 21). Stiens samlede længde er på 939 løben
de meter.

Efter indstilling fra amtet han Fredningsnævnet begrænse of-
fentlighedens færdsel indenfor fredningsområdet, såfremt det
kan begrundes med hensynet til plante- og dyrelivet.

Der må ikke ske indsamling og opgravning af planter.

§ 8. Dispensation

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål, jf. naturbeskyttelseslovens § 50.

På Naturklagenævnets vegne

Bent Jacobsen

Viceformand

Afgørelsen er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. naturbeskyttelseslovens § 82. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. lovens § 88, stk. 1.

Fortegnelse

over ejendomme, der hel eller delvis er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 30. januar 1998 om fredning af arealer ved Udby Vig, Tuse Næs i Holbæk Kommune, Vestsjællands Amt.

Løserup By, Udby:

Matr. nr. 3b, 4d, 5a, 6 a.

Udby By, Udby:

Matr. nr. 8a, 8b, 9d, 10e, 11b 12b 14c 17a, 34r, 46a, 46d, 46f, 46g, 46h, 46i, 46k, 46m, 46q, 46s.

Bognæs By, Udby:

Matr. nr. 4a og 4c.

REG. NR. 7899.00

Naturklagenævnets afgørelse
af 30. januar 1998
om erstatning i anledning af fredning af arealer ved Udby Vig,
Tuse Næs i Holbæk Kommune, Vestsjællands Amt.
(sag nr.97-111/300-0001).

Fredningsnævnet for Vestsjællands Amt har ved kendelse af 18. Februar 1997 truffet afgørelse om erstatning i anledning af den samtidig besluttede fredning af et 111,4 ha stort areal ved Udby Vig, Tuse Næs i Holbæk Kommune. Erstatning på i alt 496.330,00. kr er tilkendt 21 lodsejere.

Fredningsnævnets afgørelse er påklaget til Naturklagenævnet af følgende lodsejere:

Hans Kjeld Hansen (løbe nr. 1) del af matr. nr. 5a Løserup By, Udby,
P.T. Nielsen (løbe nr. 4) matr. nr. 9d Udby By, Udby,
Poul H. Sørensen (løbe nr. 8) del af matr. nr. 8b Udby By, Udby,
Lars Holmegård og Åse R. Larsen(løbe nr. 11) matr. nr. 46 a Udby By, Udby.
Henrik Jørgensen (løbe nr. 12) matr. nr. 46q Udby By, Udby,
Ole Mortensen (løbe nr. 14) matr. nr. 46d Udby By Udby,
Leif Olsen (løbe nr. 15) del af matr. nr. 46f Udby By, Udby,
Hans Clausen (løbe nr. 20) del af matr. nr. 4a Bognæs By, Udby,

ad 1996-1211/4-0011

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet har i sin afgørelse om erstatning bemærket, at fredningssagen findes at have verseret i længere tid end normalt, uden at ejerne har givet anledning hertil. Under hensyn hertil har Nævnet tilkendt erstatning efter følgende takster, der ikke er sammenlignelige med tidsmæssigt normalt forløbende fredningssager.

Grundtakst for arealer inden for fredningsområdet: 1.500 kr. pr. ha.

For arealer, der som strandenge er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og arealer, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 15 (strandbeskyttelseslinjen): ingen grundtakst.

For agerjord, hvor tilplantning med juletræer og/eller pyntegrønt må anses for forventelig, er grundtaksten forhøjet med 3.000 kr. pr. ha.

For engarealer, der omfattes af forbudet mod gødskning, og hvor gødskning hidtil er sket, forhøjes grundtaksten med 7.500 kr. pr. ha.

For det ved fredningen fastlagte stiforløb er fastsat en erstatning på 30 kr. pr. løbende meter nyanlagt sti. For stiens forløb over ejendommene løbe nre. 11-17 på den eksisterende private fællesvej er ikke fastsat erstatning, idet vejen efter naturbeskyttelseslovens § 26 stk. 1 er åben for offentlighedens færdsel til fods eller på cykel.

Mindsteerstatningen til hver enkelt lodsejer er fastsat til 1.500 kr.

De fremsatte erstatningskrav

Hans Kjeld Hansen (løbe nr. 1) har gjort gældende, at erstatningen vedrørende strandengen, juletræskulturen, herunder udgifter til fjernelse af eksisterende juletræskultur og tilplantningsforbudet er fastsat for lavt. Erstatningskravet er opgjort til 783.100,00 kr. Fredningsnævnet har tildelt en erstatning på 238.250,00 kr.

Knud P.T. Nielsen (løbe nr. 4) har gjort gældende, at erstatningen herunder erstatningen for forbudet mod gentilplantning med såvel gran som løvtræ i hans nuværende skov er fastsat for lavt. Erstatningskra-

vet er opgjort til 15.300,00 kr. Fredningsnævnet har tildelt en erstatning på 4.500,00 kr.

Povl H. Sørensen (løbe nr. 8) har gjort gældende, at erstatningen for mistet foderværdi som følge af forbud mod gødskning af strandengene er fastsat for lavt. Kravet er opgjort til 30.625,00 kr. Klager har endvidere anført, at aktivværdien af restejendommen med de pålagte fredningsrestriktioner er faldet meget mere end de ca. 30.000 kr. som han ud fra driftsmæssige hensyn har fastsat krav om. Fredningsnævnet har skønsmæssigt fastsat erstatningen for forbudet mod gødskning og sprøjtning til 5.000,00 kr.

Lars Holmegård og Åse R. Larsen (løbe nr. 11) har gjort gældende, at erstatningen for mistet foderværdi som følge af forbud med gødskning af strandengene er fastsat for lavt. Klagerne fastholder, at engarealerne har været gødsket. Kravet er opgjort til 45.973,00 kr. Fredningsnævnet har fastsat erstatningen til 1.500,00 kr.

Henrik Jørgensen (løbe nr. 12) har gjort gældende at erstatningen er fastsat for lavt. Der ønskes en erstatning på 5.000,00 kr. fredningsnævnet har fastsat erstatningen til 1.500,00 kr.

Ole Mortensen (løbe nr. 14) har gjort gældende, at erstatningen er fastsat for lavt. Der ønskes en erstatning på 5.000,00 kr. Fredningsnævnet har fastsat erstatningen til 1.500,00 kr.

Leif Olsen (løbe nr. 15) har gjort gældende, at erstatningen for mistet foderværdi som følge af forbud mod gødskning af strandengene er fastsat for lavt. Klageren fastholder, at strandengene har været gødsket. Kravet er opgjort til 52.362,00 kr. Subsidiært ønskes erstatning svarende til 3/5 del af arealets handelsværdi. Klageren fastholder, at arealet har været gødsket. Fredningsnævnet har fastsat erstatningen til 1.500,00 kr.

Hans Clausen (løbe nr. 20) har gjort gældende, at erstatningen for mistet foderværdi som følge af forbud mod gødskning af strandengene er fastsat for lavt. Klageren har anført, at strandengene har været gødsket med kvælstofgødninger bl.a. kalksalpeter.

Endvidere vil anlæg af en 4 meter bred sti bevirke et sådant afbræk i ejendommens samlede skovkultur, der er på ca. 3 ha, at det må forventes, at hele skovkulturen vil gå til grunde. Klageren oplyser, at han har haft et årligt udbytte på ca. 40 m3 træ pr. ha, der ansættes til en årlig indtægt på 200,00 kr. pr m3 efter afholdte omkostninger. På grundlag heraf ønskes en erstatning på 50.000,00 kr. pr. ha for skovareal, i alt 150.000,00 kr.

Yderligere forventes anlæg af en sti over ejendommen at ødelægge den samlede jagt for hele ejendommen. Jagten forventes på nuværende tidspunkt at kunne indbringe 30.000,00 kr årligt. Klageren har anmodet om, at der fastsættes en passende erstatning for tab af jagtleje, hvilket forudsættes at andrage ikke under 150.000,00 kr. Fredningsnævnet har fastsat erstatningen til 22.100,00 kr.

Naturklagenævnets beslutninger

I sagens behandling har deltaget 8 af Naturklagenævnets 10 medlemmer (Bent Jacobsen, J.J. Bolvig, Aage Brusgaard, Leif Hermann, Svend Aage Jensen, Niels J. Langkilde Hans Chr. Schmidt og Svend Taanquist)

Naturklagenævnet skal enstemmigt udtale:

Ved anden afgørelse af dags dato har Naturklagenævnet tiltrådt, at området fredes efter naturbeskyttelseslovens kapitel 6, således som Fredningsnævnet har bestemt med den indskrænkning, at en del af matr. nr. 5a og 6a Løserup By, Udby (løbe nr. 1 og 2) henholdsvis 1,80 ha og 12,87 ha i alt 14,67 ha udgår af fredningen.

Fredningserstatningerne fastsættes under hensyn til den nedgang i arealernes handelsværdi, der er en følge af fredningsbestemmelserne, herunder navnlig bestemmelserne om arealernes fremtidige drift, der bl.a. betyder, at arealerne ikke må tilplantes og at strandengarealerne ikke må omlægges, gødskes eller sprøjtes.

Det tiltrædes, at erstatningerne fastsættes på grundlag af en grundtakst pr. ha samt tillæg for særlige arealer.

Af hensyn til den almindelige udvikling i prisniveauet bør der ske en forhøjelse af grundtaksten. Et flertal på 5 medlemmer stemmer for at forhøje grundtaksten for fredningserstatninger til 1.500 kr. pr. ha.

Mindretallet (J.J. Bolvig, Leif Hermann og Svend Taanquist) stemmer for en forhøjelse af grundtaksten til 1.300 kr. pr. ha.

Grundtaksten på 0 kr for arealer, der er omfattet af naturbeskyttelses lovens § 3(beskyttede naturtyper) og § 15 (strandbeskyttelseslinjen) fastholdes.

I sagens fortsatte behandling har deltaget 5 af Naturklagenævnets 10 medlemmer (Bent Jacobsen, Leif Hermann, Svend Aage Jensen, Niels J. Langkilde og Svend Taanquist)

Det bestemmes enstemmigt, at tilkende følgende tillæg til grundtaksten i denne sag:

For agerjord, hvor tilplantning med juletræer og/eller pyntegrønt må anses for forventelig, forhøjes grundtaksten med 8.000 kr pr. ha for forbud mod tilplantning.

For forbud mod gødskning og sprøjtning på afgræssede strandenge forhøjes grundtaksten med 9.000 kr. pr. ha. Der er herved lagt til grund, at forbudet skønnes at bevirke en nedsættelse af disse arealers handelsværdi med 3/5.

For forgæves tilplantning og for rydning af juletræskulturen på et ca. 1,5 ha stort areal på matr. nr. 5a Løserup By, Udby (Lb. nr. 1) fastsættes erstatningen til 40.000 kr. og 60.000 kr i alt 100.000 kr.

For stien, der ved fredningen alene udlægges som en smal trampesti fastsættes en erstatning på 20 kr. pr. løbende meter. For stiens forløb over ejendommene løbe nre. 11-17 på den eksisterende private fællesvej betales ikke erstatning, idet vejen efter naturbeskyttelseslovens § 26, stk. 1 er åben for færdsel til fods eller på cykel.

For særlige ulemper i forbindelse med færdsel gennem en skov på matr. nr. 4a Bognæs By, Udby (løbe nr. 20) fastsættes en erstatning på 5.000 kr.

Erstatning på 55.000 kr. for forbud mod rørskær på matr. nr. 17 a Udby By, Udby (løbe nr. 10) stadfæstes.

Mindsteerstatning pr. ejendom på 1.500 kr. stadfæstes.

Idet Fredningsnævnets erstatningsafgørelse ophæves, fastsættes erstatningerne efter naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 1 herefter således, idet de beregnede erstatninger afrundes til hele hundrede:

Lb. nr. 1. Ejer Hans Kjeld Hansen
Matr. nr. 5a Løserup By, Udby

Der fredes i alt 34,90 ha. Heraf er 7,7 ha strandeng, der benyttes til kreaturafgræsning og er gødsket indtil fredningssagens rejsning.
Resten af arealet 27,20 ha benyttes til landbrugsmæssige afgrøder.
På den nordlige del af arealet, er der på ca. 1,5 ha i 1989 plantet en juletræskultur, der af ejeren angives ikke at være vedligeholdt, som følge af fredningssagen.

Strandengene:

Forbud mod gødskning og sprøjtning, 9.000 kr. pr. ha. I alt for 7,7 ha	69.300,00 kr.

Agerjord:

Grundtakst 1.500,00 kr. pr. ha, 27,20 ha.	40.800,00 kr.

For forbud mod tilplantning forhøjes grund-

taksten med 8.000 kr. pr. ha. I alt for
27,20 ha 217.600,00 kr.

Juletræskulturen på den nordlige del af plateauet på ca. 1,5 ha:

For forgæves tilplantning og for rydning af juletræskulturen tillægges en erstatning på henholdsvis 40.000 kr og 60.000 kr., i alt 100.000,00 kr.

Erstatning i alt 427.700,00 kr.

Lb. nr. 2. Ejer Kurt Carl Sørensen
Matr. nr. 6a Løserup By, Udby

Der fredes i alt 15,13 ha. Heraf er ca. 6,1 ha strandeng, der benyttes til kreaturafgræsning, og er gødsket indtil fredningssagens rejsning.
Resten af arealet 9,0 ha benyttes til landbrugsmæssige afgrøder. Ejeren ønsker at kunne plante juletræer på arealet.

Strandengene:

Forbud mod gødskning og sprøjtning,
9.000 kr. pr. ha. I alt for 6,1 ha 54.900,00 kr.

Agerjord:

Grundtakst 1.500 kr. pr. ha. I alt
for 9,0 ha 13.500,00 kr.

For forbud mod tilplantning forhøjes grundtaksten med 8.000 kr pr. ha. I
alt for 9,0 ha 72.000,00 kr.

Erstatning i alt 140.400,00 kr.

Lb. nr. 3. Ejer Niels Erik Pedersen
Matr. nr. 8a Udby By, Udby

Der fredes 1,9 ha, der henligger som strandeng. Hele ejendommen er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Mindsteerstatning 1.500,00 kr.

Lb. nr. 4. Ejer Knud P.T. Nielsen
Matr. nr. 9d Udby By, Udby

Der fredes 1,7 ha. Heraf er 0,4 strandeng, medens 0,7 ha er beliggende søværts strandbeskyttelseslinjen. Den eksisterende nåletræsbeplantning landværts strandbeskyttelseslinjen tillades bibeholdt uændret og gentilplantning med løvtræ må finde sted.

For arealet på 0,7 ha, der dels er strandeng og dels er omfattet af strandbeskyttelseslinjen 0,00 kr.

For det resterende areal på 1 ha grundtakst 1.500 kr. pr. ha i alt 1.500,00 kr.

Lb. nr. 5. Ejer Carsten Thykier og Nina Bindslev
Matr. nr. 12b Udby By, Udby

Der fredes 0,3 ha, der henligger som strandeng og er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 15 (strandbeskyttelseslinjen)

Mindsteerstatning 1.500,00 kr.

Lb. nr. 6. Ejer Tom Nørskov og Vivian M. Mangård
Matr. nr. 10e Udby By, Udby

Der fredes 0,7 ha, der tildels henligger som strandeng og i sin helhed er omfattet af naturbeskuttelseslovens § 15 (strand beskyttelseslinjen).

Mindsteerstatning 1.500,00 kr.

Lb. nr. 7. Ejer Jonna B. Svendsen og Ole Svendsen
Matr. nr. 11b Udby By, Udby

Der fredes 0,5 ha strandeng, der bortset fra 0,1 ha, er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 15 (strandbeskyttelseslinjen)

Mindsteerstatning. 1.500,00 kr.

Lb. nr. 8. Ejer Poul H. Sørensen
Matr. nr. 8b Udby By, Udby

Der fredes 1 ha, der i sin helhed er strandeng og benyttes til kreaturafgræsning.

Forbud modgødskning og sprøjtning, 9.000 kr. pr. ha. I alt for 1 ha 9.000,00 kr.

Lb. nr. 9. Ejer Kate og Hasse Hallquist
Matr. nr. 14c Udby By, Udby

Der fredes 0,9 ha, der henligger som strandeng

Mindsteerstatning 1.500,00 kr.

Lb. nr. 10. Ejer Margit E. Marshall
Matr. nr. 17 a Udby By, Udby

Der fredes 8,7 ha. Heraf er 8,4 ha strandeng, der henligger som rørsump. Ejeren foretager rørskær på ejendommen.

Grundtakst 1.500,00 kr. pr. ha.	
I alt for 0,3 ha	450,00 kr
For forbud mod tilplantning forhøjes grundtaksten med 8.000 kr. pr. ha.	
I alt for 0,3 ha	2.400,00 kr
Forbud mod rørskær.	55.000,00 kr.
Erstatning i alt	57.900,00 kr.

Lb. nr. 11. Ejere Lars Holmegård og Åse R. Larsen
Matr. nr. 46a Udby By, Udby

Der fredes 1,5 ha, der er strandeng og delvis benyttes til kreaturafgræsning. Det er ikke godtgjort, at ejendommen er blevet gødsket

Da gødskning hidtil ikke er sket, findes ejerne ikke at lide tab ved forbudet mod gødskning og sprøjtning, hvorfor kravet herom ikke tages til følge.

Mindsteerstatning	1.500,00 kr.

Lb. nr. 12. Ejer Henrik Jørgensen
Matr. nr. 46q Udby By, Udby

Der fredes 1,2 ha, der er strandeng og henligger som sumpet naturgrund.

Mindsteerstatning 1.500,00 kr.

Lb. nr. 13. Ejer Preben Olsen
Matr. nr. 34r, 46h og 46k Udby By, Udby

På matr. nr. 46 k Udby By, Udby fredes 1,0 ha, der henligger som strandeng.

På matr. nr. 46 h Udby By, Udby fredes 1,1 ha, der henligger som strandeng.

Ifølge fredningsbestemmelserne om offentlig adgang i § 7 fører stien på matr. nr. 46 h Udby By, Udby op til marken på matr. nr. 34r Udby By, Udby, hvor den forløber langs stengærdet i denne ejendoms nordlige skel.

Vedr. matr. nr. 46 k Udby By, Udby:

Mindsteerstatning 1.500,00 kr.

Vedr. matr. nr. 46 h Udby By, Udby:

For nyanlæg af trampesti op til matr. nr. 34 r Udby By, Udby, hvorved der skæres 20 meter af ejendommen i en bredde af 10 meter, i alt ca. 200 m2 betales 6,00 kr. pr. m2, i alt 1.200 kr, der forhøjes til mindsteerstatning. 1.500,00 kr.

Vedr. matr. nr. 34 r Udby By, Udby:

For udlæg af en trampesti over en strækning på 111 meter betales 20,00 kr. pr. løbende meter, i alt 2.220,00 kr.

Erstatning i alt 5.300,00 kr.

Lb. nr. 14. Ejer Ole Mortensen
Matr. nr. 46d Udby By, Udby

Der fredes 1 ha, der er dels strandeng og dels en mindre skov/lund. Skovning af brænde kan ske som hidtil.

Mindsteerstatning 1.500,00 kr.

Lb. nr. 15. Ejer Leif Olsen
Matr. nr. 46f Udby By, Udby

Der fredes 1,7 ha, der er strandeng og anvendes til afgræsning af heste. Det er ikke godtgjort, at ejendommen er gødsket.

Da gødskning hidtil ikke er sket findes ejeren ikke at lide tab ved forbud mod gødskning, hvorfor Nævnets afgørelse fastholdes.

Mindsteerstatning 1.500,00 kr.

Lb. nr. 16. Ejer Carsten Hillmann
Matr. nr. 46g Udby By, Udby

Der fredes 0,7 ha, der er strandeng
og anvendes som stejleplads.

Mindsteerstatning 1.500,00 kr.

Lb. nr. 17. Ejere Eva Kirkegaard og Egon Nielsen
Matr. nr. 46s Udby By, Udby

Der fredes 0,2 ha, der er strandeng,
og henligger som naturgrund.

Mindsteerstatning 1.500,00 kr.

Lb. nr. 18. Ejer J. Stentoft-Christensen
Matr. nr. 46 Udby By, Udby

Der fredes 0,3 ha, der er strandeng
og benyttes til bådplads.

Mindsteerstatning 1.500,00 kr.

Lb. nr. 19. Ejer Kirsten Olsen
Matr. nr. 46i Udby By, Udby

Der fredes 0,6 ha, der er strandeng
og benyttes til stejleplads og
afgræsning af heste.

Mindsteerstatning 1.500,00 kr.

Lb. nr. 20. Ejer Hans Clausen
Matr. nr. 4a Bognæs By, Udby

Der fredes 7,3 ha. Heraf er 6,5 ha
strandeng, der benyttes til kreatur-

afgræsning. Det lægges til grund, at arealet er blevet gødet med kalksalpeter.

Forbud mod gødskning og sprøjtning, 9.000 kr pr. ha. I alt for 6,5 ha	58.500,00 kr
Grundtaksten for det resterende areal, der er beliggende landværts strandbeskyttelseslinjen fastsættes til 1.500,00 kr pr. ha. I alt for 0,8 ha	1.200,00 kr.
For forbud mod tilplantning forhøjes grundtaksten med 8.000 kr. pr. ha. I alt for 0,8 ha	6.400,00 kr.
For udlæg af en smal trampesti over en strækning på 550 meter betales 20,00 kr. pr. løbende meter i alt	11.000,00 kr.
For særlige ulemper i forbindelse med færdsel gennem skov	5.000,00 kr.
Erstatning i alt	82.100,00 kr.

Lb. nr. 21. Ejer Skov- og Naturstyrelsen ved Odsherred Skovdistrikt
Matr. nr. 4c Bognæs By, Bognæs,
og matr. Nr. 3b og 4d Løserup By, Udby

Der fredes i alt 14,3 ha, og der anlægges en sti over matr. nr. 4c og langs med fredningsgrænsen over en strækning på 256 løbende meter.

Da arealerne ejes af Staten betales ifølge Naturklagenævnets praksis ikke erstatning.	0,00 kr.

Sammenfattende udgør Naturklagenævnets erstatningsberegning følgende:

Lb. nr. 1.	Hans Kjeld Hansen	427.700,00 kr.
Lb. nr. 2.	Kurt Carl Sørensen	140.400,00 kr.
Lb. nr. 3.	Niels Erik Pedersen	1.500,00 kr.
Lb. nr. 4.	Knud P. T. Nielsen	1.500,00 kr.
Lb. nr. 5.	Carsten Thykier og Nina Bindslev	1.500,00 kr.
Lb. nr. 6.	Tom Nørskov og Vivian M. Mangård	1.500,00 kr.
Lb. nr. 7.	Jonna B. Svendsen og Ole Svendsen	1.500,00 kr.
Lb. nr. 8.	Poul H. Sørensen	9.000,00 kr.
Lb. nr. 9.	Kate og Hasse Hallquist	1.500,00 kr.
Lb. nr. 10.	Margit E. Marshall	57.900,00 kr.
Lb. nr. 11.	Lars Holmegård og Åse R. Larsen	1.500,00 kr.
Lb. nr. 12.	Henrik Jørgensen	1.500,00 kr.
Lb. nr. 13.	Preben Olsen	5.300,00 kr.
Lb. nr. 14.	Ole Mortensen	1.500,00 kr.
Lb. nr. 15.	Leif Olsen	1.500,00 kr.
Lb. nr. 16.	Carsten Hillmann	1.500,00 kr.
Lb. nr. 17.	Eva Kirkegård og Egon Nielsen	1.500,00 kr.
Lb. nr. 18.	J. Stentoft Christensen	1.500,00 kr.
Lb. nr. 19.	Kirsten Olsen	1.500,00 kr.
Lb. nr. 20.	Hans Clausen	82.100,00 kr.
Lb. nr. 21.	Skov- og Naturstyrelsen	0,00 kr.
Erstatning i alt		743.400,00 kr.

De tilkendte erstatninger forrentes fra datoen for Fredningsnævnets afgørelse med en årlig rente svarende til den til enhver til gældende diskonto, jf. naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 3.

Fredningsnævnet har tillagt en række ejere godtgørelse for sagkyndig bistand med i alt 20.000 kr.

I godtgørelse for sagkyndig bistand under sagens behandling for Naturklagenævnet tillægges der ejeren af løbe nr. 1 et beløb på 8.000 kr. inkl. moms, der udbetales direkte til advokat Steen Harrsen. Ejeren af løbe nr. 20 tillægges 8.000 kr. inkl. moms, der udbetales direkte til advokat Henrik Krebs. Ejerne af løbe nr. 2, løbe nr. 4, løbe nr. 8, løbe nr. 11, løbe nr. 12, løbe nr. 13, løbe nr. 14 og løbe nr. 15 til-

lægges 21.200 kr. inkl. moms, der udbetales direkte til Landbrugets Rådgivningscenter.

Af den samlede erstatning på 743.400 kr. samt renter og tillagt omkostningsbeløb på 57.200 kr., udreder Staten ved Miljø- og Energiministeriet 75 % og Vestsjællands Amt 25 %, jf. naturbeskyttelseslovens § 49, stk. 3.

Naturklagenævnets afgørelse om erstatningsudmålingen (men ikke størrelsen af det tillagte omkostningsbeløb) kan efter naturbeskyttelseslovens § 45 påklages til Taksationskommissionen af de ejere, der har indbragt Fredningsnævnets erstatningsafgørelse for Naturklagenævnet eller for hvis vedkommende Naturklagenævnet har skærpet fredningsbestemmelserne eller nedsat erstatningen. Afgørelsen kan tillige påklages af Vestsjællands Amtsråd og af Miljø- og Energiministeriet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, Naturklagenævnets afgørelse er meddelt den klageberettigede.

Klage skal indgives skriftligt til Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K, der videresender klagen til Taksationskommissionen.

På Naturklagenævnets vegne

Bent Jacobsen
Viceformand

FREDNINGSNÆVNET>

Modtaget
Skov- og Naturstyrelsen
3 FEB. 997

REG. NR. 7899.00

Afgørelse om fredning af arealer ved Udby Vig, Tuse Næs i Holbæk kommune, Vestsjællands Amt

truffet den 18. februar 1997

Fredningsnævnet for Vestsjællands Amt

F 123 A/1990

Miljø- og Energiministeriet
J.nr SN 1996 - 1211/4-0011
13 FEB. 1997
Akt. nr. 2

Indholdsfortegnelse.

	Side
Fredningssagens rejsning, bekendtgørelse og tidsmæssige forløb	1
Sagsrejsernes endelige fredningsforslag med angivelse af sagens matr. nre.	2
1. Baggrunden for forslaget.	2
2. Planstatus og eksisterende bindinger.	3
3. Fredningens afgrænsning.	4
Myndigheder, foreninger og ejeres stillingtagen til det endelige fredningsforslag.	5
Fredningsnævnets bemærkninger.	6
Fredningens formål.	6
Generelle fredningsbestemmelser.	7
Særlige fredningsbestemmelser for strandengene.	7
Drift og benyttelse.	7
Pleje.	9
Offentlig adgang.	10
Dispensation.	11
Thi bestemmes.	11
Lodsejer- og arealfortegnelse	13

Bilag: Oversigtskort i målestok 1 : 4000.

Fredningssagens rejsning, bekendtgørelse og tidsmæssige forløb.

Ved skrivelse af 10. september 1990 blev der af Vestsjællands Amt, Holbæk kommune og Danmarks Naturfredningsforening rejst fredningssag om arealer med strandenge på ialt ca. 111 ha ved Udby Vig, Tuse Næs.
Sagen blev bekendtgjort med retsvirkninger efter naturfredningsloven i Statstidende den 12. december 1990 og i Holbæk Amts Venstreblad den 14. december 1990.

Der blev afholdt almindeligt offentlige møde i sagen i Udby forsamlingshus den 15. januar 1991, og nævnet foretog besigtigelse af ejendommene den 22. maj 1991.
Lodsejernes krav, om at sagen blev fremmet ved frivillige aftaler, blev derpå overvejet men forkastet af sagsrejserne, der samtidig fremsatte yderligere bemærkninger til sagen, medens lodsejerne nærmere begrundede og specificerede deres erstatningskrav.

Sagens fortsættelse beroede herefter på fredningsnævnets forhold. Ved naturbeskyttelsesloven, der trådte i kraft den 1. juli 1992, blev fredningsnævnet ændret og efter bemyndigelse af miljøministeren påbegyndte nærværende fredningsnævn i begyndelsen af 1995 behandling af sagen.
Der blev afholdt nyt offentligt møde i sagen den 5. april 1995, og nævnet foretog besigtigelse af ejendommene den 17. maj 1995.

På møderne samt efterfølgende skriftligt har lodsejerne påstået og begrundet en hel eller delvis ændring af fredningsforslaget, ligesom erstatningskrav yderligere er blevet specificeret og dokumenteret.
I skrivelse af 15. september 1995 meddelte Vestsjællands Amt, at det nu var konstateret, at den hidtidige fastlæggelse af strandbeskyttelseslinien var sket efter forkerte kriterier. Der ville, som følge af det fremkomne på møderne og ejernes indsigelser,

blive udfærdiget revideret fredningsforslag med nyt fredningskort med ændringer især om strandbeskyttelsesliniens forløb.
I februar og igen i marts 1996 blev nævnet af sagsrejsernes tilsendt revideret fredningsforslag, der den 13. marts 1996 blev tilsendt lodsejere, berørte myndigheder, foreninger m.v. Inden for en af nævnet fastsat frist på 6 uger, tilsendte enkelte lodsejere nævnet yderligere bemærkninger samt erstatningskrav.

I skrivelse af 9. juli 1996 meddelte Vestsjællands Amt, at Naturklagenævnet den 24. juni 1996 havde truffet principiel afgørelse om basislinien for strandbeskyttelseslinien med konsekvens for amtets hidtidige opfattelse af den korrekte udmåling af strandbeskyttelseslinien i nærværende sag.
Sagsrejserne har herefter udarbejdet nyt fredningskort samt ny lodsejer- og arealfortegnelse, der den 26. september 1996 blev modtaget af nævnet og den 2. oktober 1996 tilsendt lodsejere, berørte myndigheder, foreninger m.v. Inden for en af nævnet fastsat frist på 2 uger blev der kun modtaget et yderligere indlæg, der straks er besvaret af sagsrejserne.
Sagen er herefter optaget til votering og udfærdigelse af kendelse.

Sagsrejsernes endelige fredningsforslag.

Sagen angår hel eller delvis følgende ejendomme:
Matr. nr. 4 d, 5 a og 6 a Løserup by, Udby,
matr. nr. 8 a, 8 b, 9 d, 10 e, 11 b, 12 b, 14 c, 17 a, 34 b, 34 c, 36 f, 46 a, 46 d, 46 f, 46 g, 46 h, 46 i, 46 k, 46 m, 46 q og 46 s Udby by, Udby og
matr. nr. 4 a og 4 c Bognæs by, Udby.

1. Baggrunden for fredningsforslaget.

Udby Vig er beliggende langs østkysten af Tuse Næs, ca. 10 km nordøst for Holbæk.

Området, der omfattes af fredningsforslaget, strækker sig som et sammenhængende område omkring det meste af vigen, der har forbindelse med Isefjorden.
En stor del af areralerne har aldrig været dyrket. Arealerne har været udnyttet til ekstensiv græsning og kun været gødsket i ringe omfang. De henligger derfor som meget veludviklede strandengsarealer. De lavtliggende arealer fremstår i store træk som en stor, åben og sammenhængende flade uden egentlig bebyggelse og beplantninger.

Sammenhængende, åbne strandenge, som de forekommer ved Udby Vig, er sjældne i Danmark, og strandengene ved Udby Vig har efter national målestok ganske særlige biologiske værdier. Området rummer en rigdom af særlige planter og et rigt dyreliv. Der findes flere planter, der er på rødlisten over truede arter i Danmark.

Baggrunden for områdets naturværdier er den hidtidige drift med ekstensiv græsning uden gødskning og uden større afvandinger. Skal områdets særlige værdier bevares, kræver det derfor, at engene fortsat bliver græsset ekstensivt, eller der laves høslæt. Imidlertid er græsning og høslæt gradvist gået tilbage over de seneste 10 - 20 år, hvorfor en stigende tilgroning truer med at ændre de værdifulde plantesamfund.

2. Planstatus og eksisterende bindinger.

Hele det foreslåede fredningsområde ligger i landzone, hvor der ikke uden særlig tilladelse må bygges til andet end landbrugsmæssige formål.

Området er i såvel Fredningsplan 1985 som i Regionplan 1993 - 2004 udpeget som BESKYTTELSESOMRÅDE og BESØGSOMRÅDE på grund af de biologiske værdier, der er klassificeret som enestående, de kulturhistoriske og landskabelige værdier, der er klassificeret

som værende af særlig betydning, og områdets kreative værdier, der er klassificeret som værende af største interesse. - I kommuneplanen for Holbæk Kommune er området udpeget som beskyttelsesområde. En mindre del af landbrugsarealet på det højtliggende plateau syd for Hønsehalsskoven er dog klassificeret som LANDSKABSOMRÅDE.
Endvidere er skovrejsning i henhold til regionplanen uønsket i området.

Størstedelen af fredningsområdet er beskyttet af naturbeskyttelseslovens bestemmelser om strandenge (§ 3), 100 m strandbeskyttelseslinie (§ 15) og 300 m skovbyggelinie (§ 17).

I henhold til fredningsplanen og regionplanen vil amtsrådet især i BESKYTTELSES- og BESØGSOMRÅDET bringe fredningsinstituttet i anvendelse, såfremt de fredningsmæssige interesser ikke kan sikres på anden måde, hvilket de ikke skønnes at kunne i dette tilfælde, lige som amtets plejeindsats vil blive prioriteret højest i BESKYTTELSESOMRÅDERNE. Der vil dels blive lagt vægt på pleje af landskabsbilledet og dels på pleje af de beskyttede naturtyper, herunder strandenge.

3. Fredningens afgrænsning.

Forslaget til fredningens afgrænsning fremgår af fredningskortet.

Området omfatter foruden Udby Vig Strandenge et højtliggende plateau, der udgør en del af matr. nr. 5 a og 6 a Løserup by, Udby, beliggende syd for Hønsehalsskoven. Formålet med at frede plateauet er at sikre, at udsynet fra vejen mellem Løserup og Hønsehalsskoven over det storslåede fjordlandskab ikke hindres af beplantning. Fredningens grænse mod vest er iøvrigt lagt sådan, at opdyrkede arealer og bebyggelse i videst muligt omfang ikke er er taget med.

For at sikre, at området kan opleves af befolkningen, skal der være adgang til området fra eksisterende veje, lige som fredningsforslaget giver mulighed for anlæg af en stiforbindelse fra Bognæs Skov til Staslunde, hvoraf den nordlige del af strækningen udgøres af eksisterende vej. Færdsel i selve området foreslåes reguleret med udgangspunkt i hensynet til flora og fauna.

I alt er 111,4 ha omfattet af fredningsforslaget. Heraf udgør det dyrkede plateau 50,9 ha, medens strandengene udgør 57,6 ha.

I fredningsforslaget er endvidere anført nærmere forslag til fredningens indhold, herunder om fredningens formål, generelle fredningsbestemmelser og særlige fredningsbestemmelser for strandengene.
Forslagets angivelse af formål og bestemmelser er - bortset fra et enkelt punkt om den foreslåede sti - i alt væsentligt enslydende med det af nævnet nedenfor bestemte.

Myndigheder, foreninger og ejeres stillingtagen til det endelige fredningsforslag.

Skov- og Naturstyrelsen har erklæret sig indforstået med fredningens gennemførelse.
Dansk Botanisk Forening - Urt har støttet fredningsforslaget.
Tuse Næs Jagtforening har protesteret mod fredningsforslaget.

Lodsejerne har principalt påstået, at fredningsforslaget ikke gennemføres, subsidiært, at de deciderede landsbrugsarealer udtages af fredningen og mere subsidiært en række ændringer i de foreslåede bestemmelser for fredning.
Lodsejerne har endvidere protesteret mod den foreslåede sti.

Sagsrejserne har i det endelige fredningsforslag af marts 1996 til dels taget hensyn til fremsatte bemærkninger og forslag til ændringer i fredningsbestemmelserne.

Om de enkelte lodsejeres bemærkninger og indsigelser, og om det under nævnets møder og besigtigelser passerede, henvises til de fremlagte sagsbilag og referater fra nævnets møder, der er tilsendt lodsejerne, berørte myndigheder, foreninger m.v.

Fredningsnævnets bemærkninger:

Fredningsnævnets medlemmer er enige om, at de omhandlede arealer - om hvis udstrækning og afgrænsning, der henvises til vedlagte kort med tilhørende lodsejer- og arealfortegnelse - er fredningsværdige jfr. naturbeskyttelseslovens § 1.
Fredningsnævnet bestemmer derfor, at arealerne bør fredes, og at dette sker i overensstemmelse med sagsrejsernes endelige fredningsforslag.
Dog fastsætter nævnet under bestemmelserne om offentlig adgang, at det pålægges Vestsjællands Amt at anlægge og vedligeholde den omhandlede sti. Begrundelsen herfor er, at nævnet finder, at offentlighedens adgang er en så væsentlig del af fredningen, at myndighederne ikke alene skal have adgang til at etablere stien, men i forbindelse med fredningens gennemførelse bør pålægges at etablere stien, og derpå at sørge for stiens vedligeholdelse. Stien skal være åben for offentlighedens færdsel til fods og på cykel.

Idet der dertil foretages præciserende ændringer og tilføjelser i forhold til det foreslåede, fastsættes herefter på forannævnte matr. nre. følgende fredningsbestemmelser for arealerne:

Fredningens formål.

Fredningens formål er

- at sikre områdets engarealer,
- at sikre, at hele området forbliver åbent,
- at give mulighed for, at områdets naturhistoriske herunder botaniske, geologiske og landskabelige værdier vedligeholdes og forbedres, og

- at give offentligheden mulighed for landskabelige og naturmæssige oplevelser af det fredede område.

Generelle fredningsbestemmelser.

a. Bebyggelse skal ikke være tilladt.

b. Tilplantning i området skal ikke være tilladt. Dog kan der indenfor de områder, der på fredningskortet er angivet som område A, med fredningsnævnets godkendelse etableres en maksimalt 1000 m^2 stor vildtremise af hjemmehørende danske løvtræarter på hver af ejendommene matr. nr. 5-a og 6-a, løbe nr. 1 og 2.

Den eksisterende juletræskultur på matr. nr. 5-a, løbe nr. 1, skal ved ejerens foranstaltning fjernes senest et år efter fredningens ikrafttræden.

c. Terrænændringer i området må ikke finde sted, ligesom der ikke må foretages oplag af sten, grus, affald, byggematerialer eller andre efter fredningsmyndighedernes opfattelse skæmmende materialer eller effekter.

d. Der må ikke opstilles master, vindmøller, luftledninger, campingvogne eller andre efter fredningsmyndighedernes opfattelse skæmmende indretninger i området.

Særlige fredningsbestemmelser for strandengene.

Drift og benyttelse.

e. Arealerne må ikke omlægges.

f. Afvanding er ikke tilladt. Dog skal sædvanlig vedligeholdelse af drængrøfter være tilladt, jfr. naturbeskyttelseslovens § 3. Dette indebærer, at grøfterne ikke må uddybes.

g. Der må ikke gødskes og sprøjtes. Dog er begrænset brug af

stødsmøring i forbindelse med plejeforanstaltninger tilladt for plejemyndighederne.

h. Det eksisterende læskur i bevoksning på matr. nr. 4-d Løserup by (løbe nr. 21) kan bibeholdes.

i. Nåletræsbevoksningen på matr. nr. 9-d Udby by (løbe nr. 4) tillades bibeholdt til afdrift i løbet af maksimalt 20 år. Gentilplantning med såvel gran- som løvtræ må ikke finde sted. Fredningen skal ikke være til hinder for naturlig tilgroning af arealet. Det eksisterende redskabshus kan tillades bibeholdt.

j. På matr. nr. 17-a Udby By, Udby (lb. nr. 10) må rørskær efter fredningens ikrafttræden kun finde sted efter nærmere aftale med amtet, som led i plejen af arealerne.

k. På matr. nr. 46-a Udby by (løbenr. 11) skal fredningen ikke være til hinder for, at der etableres et mindre vandhul til kreaturvanding indenfor en afstand af 125 m fra vejen mod Staslunde.

l. Skydebanen på matr. nr. 46-f Udby by (løbe nr. 15) må ikke anvendes efter fredningens ikrafttræden, og alle skydebanens installationer incl. skurvogn og rest af læskur for kreaturer skal være fjernet senest et år fra fredningens ikrafttræden. Fredningen skal ikke være til hinder for, at der i ejendommens sydvestlige del opføres et mindre læskur til heste efter fredningsnævnets godkendelse af placering og udformning. Bygningen skal i givet fald holdes i jordfarver.

m. Fredningen skal ikke være til hinder for, at matr. nr. 46-g Udby by (løbe nr. 16) fortsat anvendes til stejleplads - herunder bibeholdelse af det eksisterende redskabsskur. Det er en forudsætning herfor, at ejendommen stedse fremtræder ryddelig.

n. Fredningen skal ikke være til hinder for, at det eksisterende redskabshus (skurvogn) nord for vejen på matr. nr. 46-s Udby by (løbe nr. 17) bibeholdes. Det er en forudsætning herfor, at den afskærmende løvtræsbevoksning omkring redskabshuset bibeholdes.

o. Fredningen skal ikke være til hinder for, at matr. nr. 46-i Udby by (løbe nr. 19) fortsat anvendes til stejleplads. Det er en forudsætning herfor, at ejendommen stedse fremtræder ryddelig.

p. Eksisterende mindre bådebroer tillades opretholdt og løbende vedligeholdt.

Pleje.

q. Det skal være muligt at foretage naturpleje på de fredede områder for at sikre, at områdets tilstand fremover tilgodeser fredningens formål. På privatejede arealer foretages plejen af Vestsjællands Amt, se også under punkt "S". På de statsejede arealer foretages plejen af Skov- og Naturstyrelsen. For privatejede områder udarbejder Vestsjællands Amt en plejeplan, som angiver, hvilke plejeforanstaltninger, der ønskes foretaget inden for de enkelte dele af området. Denne plan vil blive drøftet med de respektive ejere.

Hensigten med plejen er

- at understøtte fortsat afgræsning af de arealer, der i dag er under græsning.
- at søge afgræsning og/eller høslæt genoptaget på arealer, der egner sig til afgræsning, men henligger ugræssede og dermed under tilgroning.
- at bevare en mosaik af afgræssede arealer og rørskove afstemt efter de biologiske interesser, der knytter sig til de enkelte delarealer, og

. at bevare eksisterende løvtræsbevoksninger og enkelttræer på steder, hvor især hensynet til væsentlige botaniske interesser af anden art gør det muligt - herunder eventuelt at tage sådanne bevoksninger under pleje bl.a. for at hindre, at trævæksten breder sig til arealer, hvor tilgroning er uønsket.

r. Eksisterende nåletræsbeplantninger, bortset fra den i forslagets punkt "i" nævnte, skal umiddelbart kunne fjernes ved amtets foranstaltning.
Eksisterende kreaturhegn skal ved amtets foranstaltning kunne flyttes eller ændres efter aftale med hegnets ejer.

s. I tilfælde af uenighed mellem ejer og amtsråd om foranstaltningernes art og omfang eller om plejeplanens indhold, afgør fredningsnævnet dette spørgsmål. Ejeren har ret til inden en af amtet fastsat frist og for egen regning at iværksætte de foranstaltninger, som amtet ønsker foretaget. Iværksættes plejeforanstaltninger af amtet, sker det uden udgift for ejeren. Eventuelle indtægter, som amtet måtte opnå i forbindelse med plejen, tilfalder ejeren.

Offentlig adgang.

t. Vestsjællands Amt pålægges at anlægge og vedligeholde en sti ovenfor skrænten fra Bognæs Skov til vejen ved Staslunde.
Stien skal jfr. naturbeskyttelseslovens § 26 stk. 1 være åben for offentlighedens færdsel til fods og på cykel.
Stien skal forløbe på den anlagte vej over løbe nr. 11 - 17.
På matr. nr. 46-h Udby by (løbe nr. 13) føres stien op til marken i en afstand af i alt 10 m fra skellet mod matr. nr. 46-m smst. (løbe nr. 18) og forløber på matr. nr. 34 r smst. langs stengærdet i denne ejendoms nordlige skel, indenfor og langs med fredningsgrænsen over matr. nr. 4-a Bognæs By (løbe nr. 20) og matr. nr. 4 c smst. (løbe nr. 21). Stien udlægges

i en bredde på max. 4 m incl. rabatter og har en samlet længde på 939 løbende meter.

u. Efter indstilling fra amtet kan fredningsnævnet begrænse offentlighedens færdsel indenfor fredningsområdet, såfremt det kan begrundes med hensynet til plante- og dyrelivet.

v. Der må ikke ske indsamling og opgravning af planter.

Dispensation.

x. Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, når det ansøgte ikke strider mod fredningens formål, jfr. naturbeskyttelsesloven, § 50, stk. 1.

T h i b e s t e m m e s:

De på vedlagte kort med tilhørende lodsejer- og arealfortegnelse beskrevne arealer fredes som foran anført.

Kendelsen tinglyses på de nævnte ejendomme med prioritet forud for al pantegæld.

Det bemærkes, at der samtidig med nærværende kendelse afsiges kendelse om betaling af erstatning til lodsejerne,

Laue Wiborg Flemming Jørgensen Hartvig Dehn

Klagevejledning:
Afgørelsen kan efter naturbeskyttelseslovens § 43 jfr. § 87 stk. 1 inden 4 uger påklages til Naturklagenævnet, Vermundsgade 38 B,

2100 København Ø.

Klageberettigede er:
Ejere og brugere af ejendommene, statslige og kommunale myndigheder, hvis interesse berøres af forslaget, enhver, der under sagen har givet møde for nævnet eller fremsat ønske om underretning om sagens afgørelse og organisationer m.v., som må antages at have en væsentlig interesse i forslaget.

Udby Vig

Lodsejer og arealfortegnelse

Rev. 20.01.97 klh

Lb.nr.	Ejer	Matr.nr. Ejerlav	Ønskes fredet ca, ha.	Ønskes fredet antal lodder	Heraf omfattet af naturbeskyttelseslovens bestemmelser om: bygge- og beskyttelseslinier strand, § 15 ca. ha.	skov, § 17 ca. ha.	strandenge, § 3 ca. ha.	Bemærkninger
1	Hans K. Hansen Løserupvej 26 Tuse Næs 4300 Holbæk	del af 5-a Løserup by, Udby	36,7	1	3,9	21,8	7,7	Landbrug
2	Kurt Carl Sørensen Løserupvej 24 Tuse Næs 4300 Holbæk	del af 6-a smst.	28,0	1	3,2		6,1	Landbrug
3	Niels Erik Pedersen Minkemarkvej 17 Tuse Næs 4300 Holbæk	del af 8-a Udby by, Udby	1,9	1	0,6		1,9	Landbrug
4	Knud P.T. Nielsen Bavnen 4 Løserup 4300 Holbæk	9-d smst.	1,7	1	0,7		0,4	Landbrug
5	Carsten Thykier & Nina Bindslev Knabstrup Møllebakke 4A 4440 Mørkøv	del af 12-b smst.	0,3	2	0,3		0,3	

Miljø- og Energiministeriet
J.nr SN 1996 12114-0011
13 Jan. 1997
Akt. nr. 2

REG. NR. 7899.00

Udby Vig

Lodsejer og arealfortegnelse

Rev. 20.01.97 klh

Lb.nr.	Ejer	Matr.nr. Ejerlav	Ønskes fredet ca, ha.	antal lodder	Heraf omfattet af naturbeskyttelseslovens bestemmelser om: bygge- og beskyttelseslinier strand, § 15 ca. ha.	skov, § 17 ca. ha.	strandenge, § 3 ca. ha.	Bemærkninger
6	Tom Nørskov & Vivian M. Mangaard Åbjergvej 12 k 2720 Vandløse	del af 10-e Udby by, Udby	0,7	1	0,7		0,6	
7	Jonna B. Svendsen & Ole Svendsen Niels Juels Gade 15 3.th. 1059 København K	del af 11-b smst.	0,5	2	0,4		0,4	
8	Poul H. Sørensen Minkemarkvej 20 Tuse Næs 4300 Holbæk	del af 8-b smst.	1,0	1	0,4		1,0	Landbrug
9	Kate og Hasse Hallquist Minkemarkvej 22 Tuse Næs 4300 Holbæk	del af 14-c smst.	0,9	1	0,5		0,9	
10	Margit E. Marshall Staslundevej 31 4300 Holbæk	del af 17-a smst.	8,7	1	3,7		8,4	Landbrug
11	Lars Holmegård & Åse R. Larsen Staslundevej 28 4300 Holbæk	46-a smst.	1,5	1	0,4		1,5	Landbrug

Udby Vig

Lodsejer og arealfortegnelse

Rev. 20.01.97 klh

Lb.nr.	Ejer	Matr.nr. Ejerlav	Ønskes fredet ca, ha.	antal lodder	Heraf omfattet af naturbeskyttelseslovens bestemmelser om: bygge- og beskyttelseslinier strand, § 15 ca. ha.	skov, § 17 ca. ha.	strandenge, § 3 ca. ha.	Bemærkninger
12	Henrik Jørgensen Staslundevej 30 4300 Holbæk	46-q Udby by, Udby	1,2	1	0,5		1,2	Landbrug
13	Preben Olsen Staslundevej 26 4300 Holbæk	del af 34-r smst. del af 46-h smst. 46-k smst.	0,1 1,1 1,0	1 1 1	 0,8 0,4		 1,1 1,0	Sti - 111 lbm Landbrug. Sti-200m2 Landbrug
14	Ole Mortensen Staslundevej 35 4300 Holbæk	46-d smst.	1,0	1	0,6		1,0	Landbrug
15	Leif Olsen Staslundevej 49 4300 Holbæk	del af 46-f smst.	1,7	1	1,4		1,7	Landbrug Skydebane
16	Carsten Hillmann Classensgade 49, 2.tv. 2100 København Ø	46-g smst.	0,7	1	0,7		0,7	
17	E. Nielsen og E. Kirkegaard Borupvej 30 4420 Regstrup	del af 46-s smst.	0,2	1	0,2		0,2	
18	J. Stentoft-Christensen Linde Allé 4 3450 Allerød	del af 46-m smst.	0,3	1	0,3		0,3	

Udby Vig

Lodsejer og arealfortegnelse

Lb.nr.	Ejer	Matr.nr. Ejerlav	Ønskes fredet ca, ha.	antal lodder	Heraf omfattet af naturbeskyttelseslovens bestemmelser om: bygge- og beskyttelseslinier strand, § 15 ca. ha.	skov, § 17 ca. ha.	strandenge, § 3 ca. ha.	Bemærkninger
19	Kirsten Olsen Staslundevej 55 4300 Holbæk	del af 46-i Udby by, Udby	0,6	1	0,6		0,6	
20	Hans Clausen Næsgårdsvej 71 Ordrup 4540 Fårevejle	del af 4-a Bognæs by, Udby	7,3	1	6,0	3,8	6,5	Landbrug. Sti - 550 lbm.
21	Den Danske Stat Skov- og Naturstyrelsen v/Odsherred skovdistrikt Mantzhøj 4500 Nykøbing Sj.	del af 4-c Bognæs by, Udby, og del af 3-b og 4-d Løserup by, Udby	2,7 11,6	1 1	2,2 8,7		2,5 11,6	Sti - 256 lbm.
	Ialt		111,4	26,0	36,5	25,6	57,6	

Antal ha plateau = 50,9ha. (matr. nr.5a +5b = 64,7ha., heraf strandeng = 13,8ha)

Ny sti: Længde 939 lbm, Bredde Max 4m incl. rabatter. Ialt :3.756m2.
Heraf 444m2 i granbeplantning på matr. nr. 4a Bognæs By, Udby

REG. NR. 7899.00.

Erstatningsafgørelse til afgørelse om fredning af arealer ved Udby Vig, Tuse Næs i Holbæk kommune, Vestsjællands Amt

truffet den 18. februar 1997

Fredningsnævnet for Vestsjællands Amt

F 123 A/1990

Under den samtidig hermed afgjorte sag om fredning af arealer ved Udby Vig, Tuse Næs i Holbæk kommune har fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 39 stk. 1 i nedenstående afgørelse fastsat erstatning til de berørte lodsejere for det tab, fredningen påfører dem:

K E N D E L S E.

Indledningsvis bemærkes, at fredningssagen findes at have verseret i længere tid end normalt, uden at ejerne har givet anledning hertil.
Under hensyn hertil tilkendes erstatning efter følgende takster, der ikke er sammenlignelige med tidsmæssigt normalt forløbende fredningssager.

Grundtakst for arealer inden for fredningsområdet fastsættes til 1.500 kr. pr. ha.
Grundtaksten sættes dog til 0 kr. for arealer, der som strandenge er naturbeskyttelseslovens § 3-områder og arealer, der er omfattet af strandbeskyttelseslinien.
For agerjord som plateauet, hvor tilplantning med juletræer og/eller pyntegrønt må anses forventelig, findes grundtaksten at burde forhøjes med 3.000 kr. pr. ha.
For engarealer, der omfattes af forbudet mod gødskning, og hvor gødskning hidtil er sket, forhøjes grundtaksten med 7.500 kr. pr. ha.
For det ved fredningen fastlagte stiforløb fastsættes en erstatning på 30 kr. pr. løbende meter nyanlagt sti. For stiens forløb over ejendommene lb.nre. 11 - 17 på den eksisterende private fællesvej betales ikke erstatning, idet vejen efter naturbeskyttelseslovens § 26 stk. 1 er åben for offentlighedens færdsel til fods eller på cykel.
Mindsteerstatningen til hver enkelt lodsejer fastsættes til 1.500 kr.

Vedrørende de enkelte lodsejeres, matrikelnumre og arealer henvises til vedlagte lodsejer- og arealfortegnelse.

Løbenr. 1. Ejer Hans K. Hansen.

Ialt 36,7 ha fredes. Heraf er 7,7 ha strandeng, der benyttes til kreaturafgræsning og er gødsket indtil fredningssagens rejsning. Resten af arealet 29 ha er en del af plateauet og benyttes til landbrugsmæssige afgrøder. På den nordlige del af plateauet, er der på ca. 1,5 ha i 1989 plantet en juletræskultur, der af ejeren angives ikke at være vedligeholdt, som følge af fredningssagen. I skrivelse af 15. oktober 1996, bilag 67, har ejeren oplyst, at kulturen nu har nået en sådan alder, at træerne under normale forhold ville være modne til at fælde. Ejeren har ønsket - og i 1991 søgt og fået afslag på ansøgning om - yderligere beplantning af plateauet. Ejerens ønske om etablering af vildtremiser er tildels imødekommet, jfr. generelle fredningsbestemmelser punkt b. Ejeren er repræsenteret af Vestsjællands Landboretudvalg, der i skrivelser af 12. august 1991 og 1. august 1995, sagens bilag 22 og 46, har påstået erstatning således:

Vedr. strandengen opgøres det årlige tab til 2.962,50 kr. pr. ha, der kapitaliseret for hele strandengen udregnes til et erstatningskrav på 237.000,00 kr.

Vedr. juletræskulturen, der ved ejerens

foranstaltning skal være fjernet senest et år efter fredningens ikrafttræden, opgøres erstatningskravet til	166.500,00 kr.
Vedr. plateauet, der ikke må tilplantes, opgøres erstatningskravet til	229.600,00 kr.
Endvidere påstås almindelig status quo erstatning for hele arealet, der opgøres til	65.400,00 kr.
Ialt	698.500,00 kr.

der påstås forrentet fra 1988, hvor fredningssagen påstås rejst.
Ejeren har dertil i skrivelse, tilsendt nævnet den 24. oktober 1996 af landboretudvalget, bilag 67, vedr. juletræskulturen hævet erstatningskravet til 1.415.500,00 kr.

Fredningsnævnets erstatningsberegning:
Strandengene:

Grundtakst	0,00 kr.
Det kapitaliserede tab ved forbud mod gødskning opgøres til 7.500 kr. pr. ha lig for 7,7 ha	57.750,00 kr.
Plateauet:	
Grundtakst pr. ha 1.500 kr., 29 ha	43.500,00 kr.
For forbud mod tilplantning forhøjes grundtaksten med 3.000 kr. pr. ha, lig for 29 ha	87.000,00 kr.

Juletræskulturen på ca. 1 1/2 ha af platauet:
Ejeren findes ikke som følge af fredningssagen at have haft tab. Normal pasning af kulturen kunne være sket, og træerne ville nu ifølge ejeren have

været modne til fældning. For tab af mulighed for fortsat udnyttelse af juletræskulturen samt for fjernelse af kulturen inkl. rødder om senest 1 år tillægges der skønsmæssigt ejeren i erstatning	50.000,00 kr.
Ialt	238.250,00 kr.

Løbenr. 2. Ejer Kurt Carl Sørensen.

Ialt 28 ha fredes. Heraf er ca. 6,1 ha strandeng, der benyttes til kreaturafgræsning, og er gødsket indtil fredningssagens rejsning. Resten af arealet 21,9 ha er en del af plateauet og benyttes til landbrugsmæssige afgrøder. Ejeren ønsker her at kunne plante juletræer. Ejerens ønske om etablering af vildtremiser, er tildels imødekommet, jfr. generelle fredningsbestemmelser punkt b.
Ejeren er repræsenteret af Vestsjællands Landboretudvalg, der i skrivelser af 12. august 1991 og 1. august 1995, bilag 22 og 46, har opgjort ejerens erstatningskrav på samme grundlag som under løbenr. 1:

Strandengene, for forbud mod gødskning	186.637,00 kr.
Plateauet, for forbud mod tilplantning	173.600,00 kr.
Almindelig status quo erstatning	49.700,00 kr.
Ialt	409.937,00 kr.

Fredningsnævnets erstatningsberegning:

Strandengene:	
Grundtakst	0,00 kr.
Det kapitaliserede tab ved forbud mod gødskning opgøres til 7.500 kr. pr. ha, lig for 6,1 ha	45.750,00 kr.
Plateauet:	
Grundtakst pr. ha 1.500 kr., lig for 21,9 ha	32.850,00 kr.
For forbud mod tilplantning forhøjes grundtaksten med 3.000 kr. pr. ha, lig for 21,9 ha	65.700,00 kr.
Ialt	144.300,00 kr.

Løbenr. 3. Ejer Niels Erik Petersen.

Der fredes 1,9 ha, der henligger som strandeng. Hele ejendommen er naturbeskyttelseslovens § 3 område. Ejeren har ikke fremsat erstatningskrav.

Fredningsnævnets erstatningsberegning:

Grundtakst	0,00 kr.
Mindsteerstatning	1.500,00 kr.

Løbenr. 4. Ejer Knud P. T. Nielsen.

Der fredes 1,7 ha. Heraf er 0,4 ha strandeng, medens 0,7 ha er beliggende søværts strandbeskyttelseslinien. Den eksisterende nåletræsbeplantning, landværts strandbeskyttelseslinien, tillades bibeholdt til afdrift på vilkår, som

anført i de særlige fredningsbestemmelser for strandengene punkt i. Ejeren ønsker ret til efter afdrift af granbevoksningen at kunne tilplante med løvtræer.

Ejeren er repræsenteret af Vestsjællands Landboretudvalg, der i skrivelse af 12. august 1991 og 1. august 1991, bilag 22 og 46, har påstået erstatning således:

For forbud mod gentilplantning	13.600,00 kr.
Almindelig status quo erstatning	1.700,00 kr.
Ialt	15.300,00 kr.

Fredningsnævnets erstatningsberegning:

For arealet på 0,7 ha, der dels er strandeng og dels omfattet af strandbeskyttelseslinien, betales grundtakst med	0,00 kr.
For det resterende landbrugsareal 1 ha betales grundtakst 1.500 kr. pr. ha, der for forbud mod gentilplantning forhøjes med 3.000 kr. pr. ha, lig for det omhandlede areal ialt	4.500,00 kr.

Løbenr. 5. Ejer Carsten Thykier og Nina Bindslev.

Der fredes 0,3 ha, der er strandeng og omfattet af strandbeskyttelseslinien.

Grundtakst	0,00 kr.
Mindsteerstatning	1.500,00 kr.

Løbenr. 6. Ejer Tom Nørskov og Vivian M. Mangård.

Der fredes 0,7 ha, der tildels er strandeng og i sin helhed omfattet af strandbeskyttelseslinien.

Grundtakst	0,00 kr.
Mindsteerstatning	1.500,00 kr.

Løbenr. 7. Ejer Jonna B. Svendsen og Ole Svendsen.

Der fredes 0,5 ha, der bortset fra 0,1 ha strandeng er omfattet af strandbeskyttelseslinien.

Grundtakst for strandeng	0,00 kr.
Grundtakst for areal i øvrigt på 0,1 ha á 1.500 kr. pr. ha, lig 150 kr., der forhøjes til mindsteerstatning	1.500,00 kr.

Løbenr. 8. Ejer Poul H. Sørensen.

Der fredes 1 ha, der i sin helhed er strandeng og benyttes til kreaturafgræsning.
Ejeren er repræsenteret af Vestsjællands Landboretudvalg, der i skrivelse af 8. august 1995, bilag 47, har gjort gældende, at arealet er gødsket indtil fredningssagens rejsning. Der påstås erstatning således:

Status quo erstatning	1.000,00 kr.
Erstatning som følge af forbud mod gødskning	29.625,00 kr.

Ialt	30.625,00 kr.

Fredningsnævnets erstatningsberegning:

Strandeng grundtakst	0,00 kr.
Idet det lægges til grund, at arealet til dels er blevet tilført husdyrgødning indtil fredningssagens rejsning, opgøres det kapitaliserede tab ved forbud mod gødskning af ejendommen til skønsmæssigt	5.000,00 kr.
	==========

Løbenr. 9. Ejer Kate og Hasse Hallquist.

Der fredes 0,9 ha, der er strandeng.

Grundtakst	0,00 kr.
Mindsteerstatning	1.500,00 kr.
	==========

Løbenr. 10. Ejer Margit E. Marshall.

Der fredes 8,7 ha. Heraf er 8,4 ha strandeng, der henligger som rørsump. Ejeren foretager rørskær på ejendommen og har ved skrivelse, modtaget den 16. juni 1995, bilag 45, tilsendt nævnet bilag for en gennemsnitlig indtægt ved rørskær gennem de sidste 12 år på 5.412,50 kr.
Ifølge de af nævnet godkendte særlige fredningsbestemmelser for strandengene punkt j, må rørskær efter fredningens ikrafttræden kun finde sted efter nærmere aftale med amtet, som led i ple-

jen af arealerne.

Fredningsnævnets erstatningsberegning:

Grundtakst for strandeng	0,00 kr.
Grundtakst for de resterende 0,3 ha á 1.500 kr. pr. ha lig	450,00 kr.
For forbud mod tilplantning forhøjes grundtaksten med 3.000 kr. pr. ha lig	900,00 kr.
Det kapitaliserede tab ved forbud mod rørskær opgøres til 5.412,50 kr. x faktor 10 lig forhøjet	55.000,00 kr.
Ialt	56.350,00 kr.

Løbenr. 11. Ejer Lars Holmgård og Åse R. Larsen.

Der fredes 1,5 ha, der er strandeng og delvis benyttes til kreaturafgræsning. Det er ikke godtgjort, at ejendommen er blevet gødsket. Ejerens ønske om etablering af vandhul er imødekommet jfr. særlige bestemmelser for strandengene punkt k.
Ejerne er repræsenteret Vestsjællands Landboretudvalg, der i skrivelser af 1. august 1995 og 2. maj 1996, bilag 46 og 57 har påstået erstatning således:

Status quo erstatning	1.500,00 kr.
Erstatning som følge af forbud mod gødskning, 1 1/2 ha á 29.625 kr. lig	44.437,50 kr.
Ialt	45.937,50 kr.

Fredningsnævnets erstatningsberegning:

Grundtakst	0,00 kr.
Da gødskning ikke hidtil er sket, findes ejeren ikke at lide tab ved forbudet mod gødskning, hvorfor kravet herom ikke tages til følge	0,00 kr.
Mindsteerstatning	1.500,00 kr.
	==========

Løbenr. 12. Ejer Henrik Jørgensen.

Der fredes 1,2 ha, der er strandeng og henligger som sumpet naturgrund. Ejeren er repræsenteret af Vestsjællands Landboretudvalg, der i skrivelse af 1. juni 1995 bilag 46 har påstået almindelig status quo erstatning, som minimum	5.000,00 kr.

Fredningsnævnets erstatningsberegning:

Grundtakst	0,00 kr
Mindsteerstatning	1.500,00 kr.
	==========

Løbenr. 13. Ejer Preben Olsen.

Vedr. matr. nr. 46 k. Der fredes 1,0 ha, der er strandeng.
Vedr. matr. nr. 46 h. Der fredes 1,1 ha, der er strandeng.
Ifølge fredningsbestemmelserne om offentlig adgang punkt t fører stien på matr. nr. 46 h op til marken på matr. nr. 34 r, hvor den forløber langs stengærdet i denne ejendoms nordlige skel.

Ejeren er repræsenteret af Vestsjællands Landboretudvalg, der i skrivelse af 1. august 1995, bilag 46, har påstået status quo erstatning, som minimum	5.400,00 kr.
Fredningsnævnets erstatningsberegning:	
Vedr. matr. nr. 46 k:	
Grundtakst for strandeng	0,00 kr.
Mindsteerstatning	1.500,00 kr.
Vedr. matr. nr. 46 h:	
Grundtakst for strandeng	0,00 kr.
For nyanlæg af sti op til matr. nr. 34 r, hvorved der afskæres 20 meter af ejendommen i en bredde af 10 meter, lig ialt ca. 200 m^2 betales 6,00 kr. pr. m^2, lig 1.200 kr., der højes til mindsteerstatning	1.500,00 kr.
Vedr. matr. nr. 34 r:	
For nyanlæg af sti i en bredde af max. 4 meter over en strækning på 111 meter betales 30,00 kr. pr. meter, lig	3.330,00 kr.
Ialt	6.330,00 kr.

Løbenr. 14. Ejer Ole Mortensen.

Der fredes 1 ha, der er naturbeskyttelseslovens § 3 område, dels strandeng og dels en mindre skov/lund. Skovning af brænde kan ske som hidtil.
Ejeren er repræsenteret af Vestsjællands Landboretudvalg, der i skrivelse af 1. august 1995, bilag 46, har påstået er-

statning, som minimum 5.000,00 kr.

Fredningsnævnets erstatningsberegning:

Grundtakst for naturbeskyttelseslovens § 3 område	0,00 kr.
Mindsteerstatning	1.500,00 kr.

==========

Løbenr. 15. Ejer Leif Olsen.

Der fredes 1,7 ha, der er strandeng og bruges til afgræsning af heste. Det er ikke godtgjort, at ejendommen er blevet gødsket. Ejerens ønske om opførelse af et mindre læskur til heste er imødekommet, jfr. særlige bestemmelser for strandengene punkt 1. Det bemærkes, at ifølge samme bestemmelse skal ejeren foranledige fjernelse af øvrige bygninger og installationer på ejendommen, der er opstillet af Tuse Næs Jagtforening uden myndighedstilladelse.
Ejeren er repræsenteret af Vestsjællands Landboretudvalg, der i skrivelse af 1. august 1995 og 2. maj 1996, bilag 46 og 57, har påstået erstatning således:

Status quo erstatning	1.700,00 kr.
Erstatning som følge af forbud mod gødskning 1,7 ha à 29.625 kr.	50.362,50 kr.
Ialt	52.062,50 kr.

Fredningsnævnets erstatningsberegning:

Grundtakst	0,00 kr.

Da gødskning ikke hidtil er sket, fin-

des ejeren ikke at lide tab ved forbud mod gødskning, hvorfor kravet herom ikke tages til følge.

Mindsteerstatning	1.500,00 kr.

Løbenr. 16. Ejer Carsten Hillmann.

Der fredes 0,7 ha, der er naturbeskyttelseslovens § 3 område, og anvendes til stejleplads. Ejerens ønske om fortsat anvendelse til stejleplads og bibeholdelse af redskabsskur er imødekommet, jfr. særlige fredningsbestemmelser for strandengene punkt m.
Ejeren er repræsenteret af Vestsjællands Landboretudvalg, der i skrivelse af 1. august 1995, bilag 46, har påstået status quo erstatning, som minimum 5.000,00 kr.

Fredningsnævnets erstatningsberegning:

Grundtakst	0,00 kr.
Mindsteerstatning	1.500,00 kr.

Løbenr. 17. Ejerne Eva Kirkegaard og Egon Nielsen.

Der fredes 0,2 ha, der er naturbeskyttelseslovens § 3 områder, og henligger som naturgrund. Den tidligere ejer Dagmar Thomsens ønske om bibeholdelse af skurvogn er imødekommet, jfr. særlige fredningsbestemmelser for

strandengene punkt n.

Fredningsnævnets erstatningsberegning:

Grundtakst	0,00 kr.
Mindsteerstatning	1.500,00 kr.

==========

Løbenr. 18. Ejer J. Stentoft Christensen.

Efter sagsrejsernes endelige fredningsforslag fredes kun 0,3 ha, der er naturbeskyttelseslovens § 3 område og benyttes til bådplads.

Fredningsnævnets erstatningsberegning:

Grundtakst	0,00 kr.
Mindsteerstatning	1.500,00 kr.

==========

Løbenr. 19. Ejer Kirsten Olsen.

Der fredes 0,6 ha, der er naturbeskyttelseslovens § 3 område og benyttes til stejleplads og afgræsning af heste. Ejerens ønske om fortsat anvendelse til stejleplads er imødekommet jfr. særlige fredningsbestemmelser for strandengene punkt o.

Fredningsnævnets erstatningsberegning:

Grundtakst	0,00 kr.
Mindsteerstatning	1.500,00 kr.

==========

Løbenr. 20. Ejer Hans Clausen.

Der fredes 7,3 ha. Heraf er 6,5 ha

strandeng, der benyttes til kreaturafgræsning, og er blevet gødet med kalk. Ifølge ejeren er der ikke i adskillige år før fredningssagens rejsning foretaget egentlig gødskning, fordi det ikke har kunnet svare sig i forhold til udbyttet.
Det bemærkes herved, at der ved fredningen ikke forbydes kalkgødskning.
Ifølge fredningsbestemmelserne om offentlig adgang punkt t, forløber stien over ejendommen indenfor og langs med fredningsgrænsen. På den østligste del bliver det for anlæg af stien nødvendigt at fælde og rydde granbevoksning og anden træbevoksning.
Ejeren har i skrivelser af 8. marts 1995 og 9. januar 1996, bilag 35 og 49, og ved nævnets besigtigelse udtrykt stor mistillid til myndigheders sagsbehandling, men ikke fremsat et egentligt erstatningskrav.

Fredningsnævnets erstatningsberegning:

For strandengene, grundtakst	0,00 kr.
Da gødskning af strandengene ikke hidtil er sket, findes ejeren ikke at have lidt noget tab ved forbudet mod gødskning, hvorfor der ikke betales erstatning herfor	0,00 kr.
For de resterende 0,8 ha, der er beliggende landværts strandbeskyttelseslinien betales grundtakst 1.500,00 kr. pr. ha, lig	1.200,00 kr.
For forbud mod tilplantning forhøjes grundtaksten med 3.000,00 kr. pr. ha, lig for 0,8 ha	2.400,00 kr.

For nyanlæg af sti i en bredde af max. 4 meter over en strækning på 550 meter betales 30,00 kr. pr. løbende meter, lig	16.500,00 kr.
For tab af mulighed for fortsat udnyttelse af bevoksning, der fældes i forbindelse med anlæg af sti på et areal af 444 m^2, betales skønsmæssigt erstatning på	2.000,00 kr.
Ialt	22.100,00 kr.

Løbenr. 21. Ejer Den danske stat, Skov- og Naturstyrelsen.

Der fredes ialt 14,3 ha, og der anlægges sti over matr. nr. 4 c og langs med fredningsgrænsen over en strækning på 256 løbende meter. Da arealerne ejes af staten betales ifølge Naturklagenævnets praksis ikke erstatning.	0,00 kr.

Sammenfattende udgør fredningsnævnets erstatningsberegning følgende:

Løbenr. 1.	Ejer Hans K. Hansen	238.250,00 kr.
Løbenr. 2.	Ejer Kurt Carl Sørensen	144.300,00 kr.
Løbenr. 3.	Ejer Niels Erik Pedersen	1.500,00 kr.
Løbenr. 4.	Ejer Knud P. T. Nielsen	4.500,00 kr.
Løbenr. 5.	Ejer Carsten Thykier og Nina Bindslev	1.500,00 kr.
Løbenr. 6.	Ejer Tom Nørskov og Vivian M. Mangård	1.500,00 kr.
Løbenr. 7.	Ejer Jonna B. Svendsen og Ole Svendsen	1.500,00 kr.
Løbenr. 8.	Ejer Poul H. Sørensen	5.000,00 kr.
Løbenr. 9.	Ejer Per Herhold Christensen	1.500,00 kr.
Løbenr. 10.	Ejer Margit E. Marshall	56.350,00 kr.
Løbenr. 11.	Ejer Lars Holmegård og Åse R. Larsen	1.500,00 kr.

Løbenr. 12.	Ejer Henrik Jørgensen	1.500,00 kr.
Løbenr. 13.	Ejer Preben Olsen	6.330,00 kr.
Løbenr. 14.	Ejer Ole Mortensen	1.500,00 kr.
Løbenr. 15.	Ejer Leif Olsen	1.500,00 kr.
Løbenr. 16.	Ejer Carsten Hillman	1.500,00 kr.
Løbenr. 17.	Ejer Eva Kirkegaard og Egon Nielsen	1.500,00 kr.
Løbenr. 18.	Ejer J. Stentoft Christensen	1.500,00 kr.
Løbenr. 19.	Ejer Kirsten Olsen	1.500,00 kr.
Løbenr. 20.	Ejer Hans Clausen	22.100,00 kr.
Løbenr. 21.	Ejer Den danske stat, Skov- og Naturstyrelsen	0,00 kr.
Ialt		496.330,00 kr.

Hertil tillægges renter samt sagsomkostninger til Vestsjællands Landboretudvalg, som nedenfor bestemt.

Erstatnings- og omkostningsbeløb afholdes af staten med 3/4 og af Vestsjællands Amt med 1/4 jfr. herved naturbeskyttelseslovens § 49 stk. 3.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 42 forelægges denne afgørelse for Naturklagenævnet til efterprøvelse.

T h i b e s t e m m e s:

I erstatning betales fornævnte lodsejere ialt 496.330 kr.

Erstatningsbeløbene forrentes fra denne kendelses dato og indtil erstatningerne udbetales med en årlig rente, der svarer til Danmarks Nationalbanks diskonto.

I sagsomkostninger betales til Vestsjællands Landboretudvalg, Holbergsvej 34, Sorø 20.000 kr.

Erstatnings- og omkostningsbeløbene betales af staten med 3/4 og af Vestsjællands Amt med 1/4.

Laue Wiborg | Flemming Jørgensen | Hartvig Dehn

Klagevejledning:
Afgørelsen kan efter naturbeskyttelseslovens § 43 jfr. § 87 stk. 1 inden 4 uger påklages til Naturklagenævnet, Vermundsgade 38 B, 2100 København Ø.

Klageberettigede er:
Den der anser sig berettiget til større erstatning eller godtgørelse eller en myndighed, der skal udrede en del af erstatningen.

KORT>

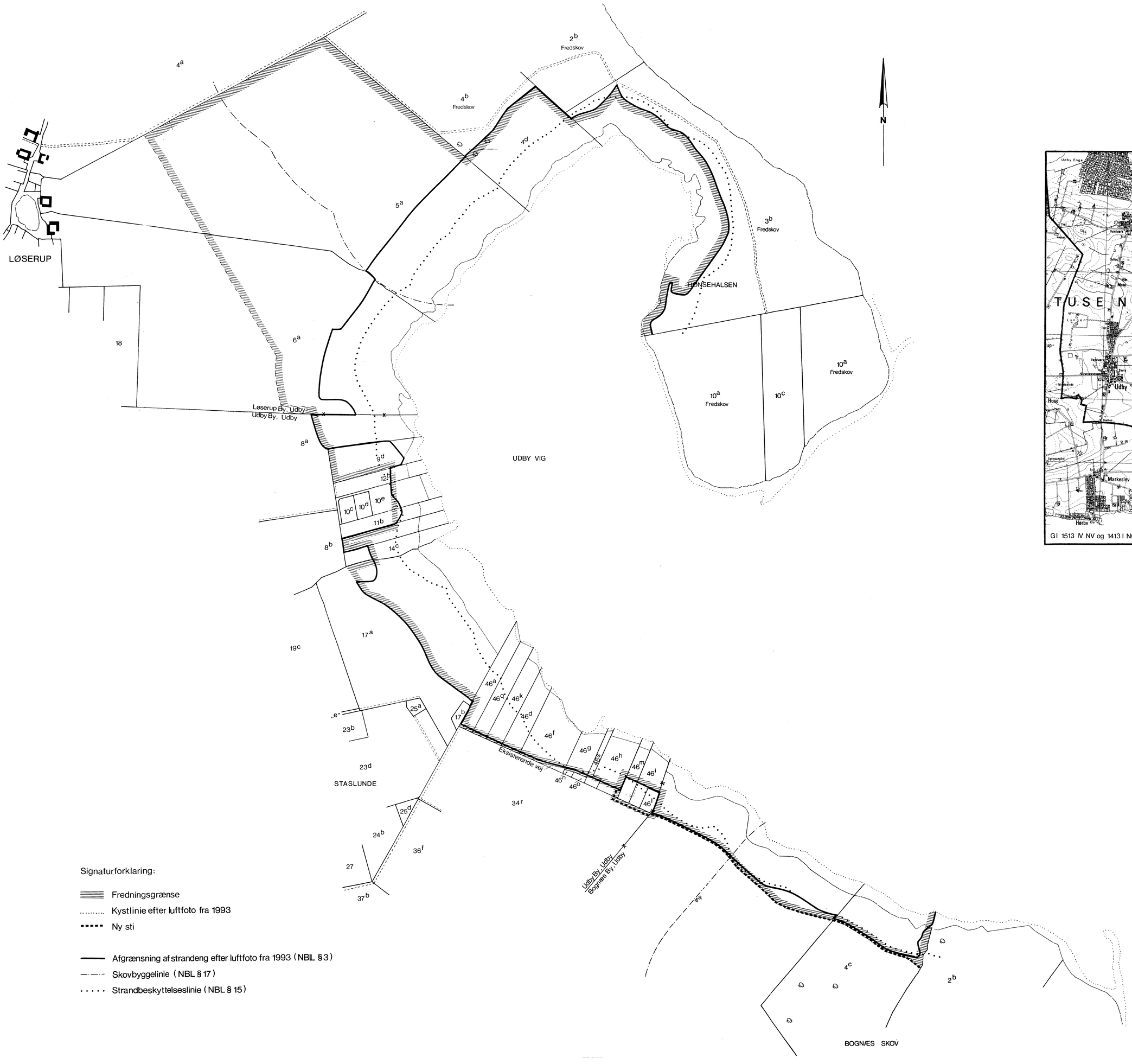

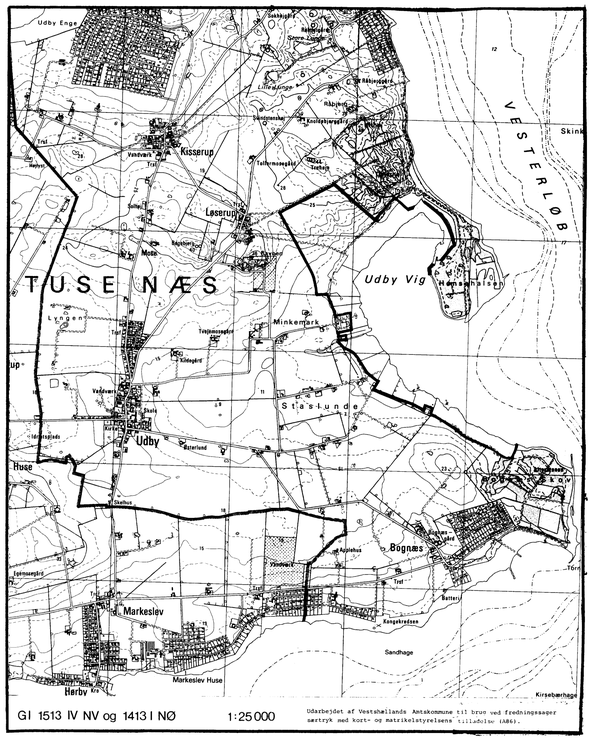

REG. NR. 7899.00

Strandeng ved Udby Vig, Tuse Næs.

Holbæk Kommune
Vestsjællands Amt.

FREDNINGSKORT

NATURKLAGENÆVNETS
Fredningsafgørelse af januar
1998 i sag nr. 97-111 300-0001

Signaturforklaring:

- Fredningsgrænse
- Kystlinie efter luftfoto fra 1993
- Ny sti
- Afgrænsning af strandeng efter luftfoto fra 1993 (NBL § 3)
- Skovbyggelinie (NBL § 17)
- Strandbeskyttelseslinie (NBL § 15)

Rettelser udført af Naturklagenævnet i 1998

Målestok i 1:4000
100 0 400m

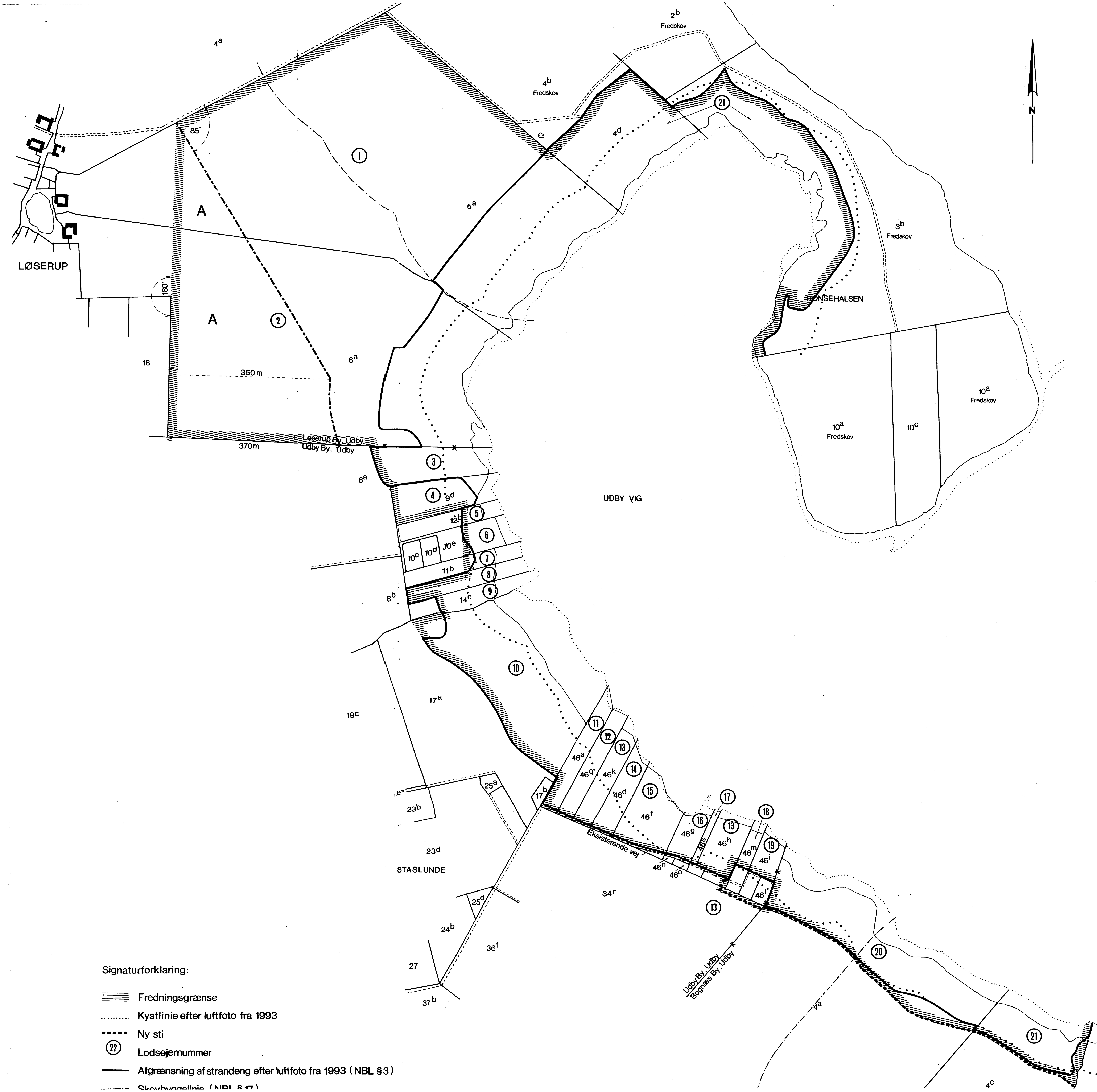

Signaturforklaring:

Fredningsgrænse

Kystlinie efter luftfoto fra 1993

Ny sti

(22) Lodsejernummer

Afgrænsning af strandeng efter luftfoto fra 1993 (NBL §3)

Skovbyggelinie (NBL §17)

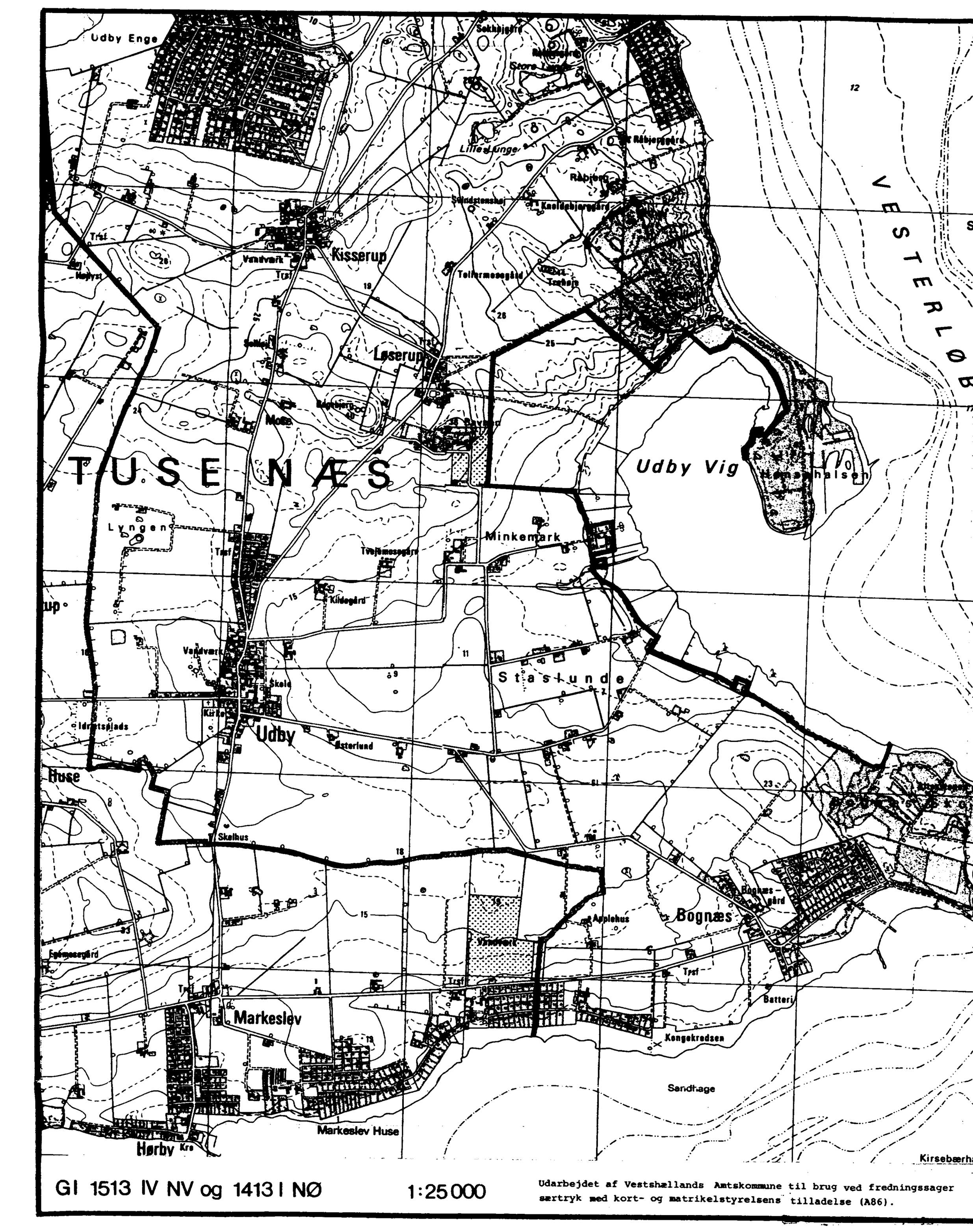

Strandenge ved Udby Vig, Tuse Næs.

Del af
Løserup By, Udby
Udby By, Udby
Bognæs By, Udby

Holbæk Kommune
VESTSJÆLLANDS AMT

Udfærdiget i juni 1989 af
Danmarks Naturfredningsforening
Holbæk Kommune og
Vestsjællands Amt

REG. NR. 7899.00

Fredningskort

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 07899.00

Dispensationer i perioden: 02-05-2000

FREDNINGSNÆVNET FOR VESTSJÆLLANDS AMT TLF. 57-612266
Bøllingsvej 8
4100 Ringsted
Fax 5761 2216

GENPART

Vestsjællands Amt
Natur & Miljø
Alleen 15
4180 Sorø

2/5 2000
F21/00
Deres jr. nr. 8-70-52-40-315-1004-1998

Ved skrivelse af 17/4 2000 har Natur & Miljø anmodet om nævnets tilladelse til etablering af vandhul på matr. nr. 17 a Udby by, Udby. Ejendommen er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 30/1 1998. Fredningen omfatter under § 6 et afsnit om naturpleje af arealerne.

Ved sagens fremsendelse har Natur & Miljø bemærket:

"For at sikre plejens gennemførsel er det væsentligt, at der etableres en stabil vanding for græssende kreaturer.
Det er derfor ønsket at etabelere et mindre vandhul på matriklen. Vandhullet skal desuden fungere som ynglevandhul for den sjældne grønbrogede tudse, der sandsynligvis stadig findes i området.

Jævnfør fredningsbestemmelsernes § 4 må terrænændringer ikke finde sted. Jævnfør § 8 kan Fredningsnævnet dog meddele dispensation fra bestemmelserne, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Der anmodes således om dispensation til etablering af et ca. 100 m² stort vandhul med en placering som angivet på vedlagt bilag 2.
Vandhullet etableres inden for et område, der er afgrænset med stiblet linie. Området er stærkt domineret af Tagrør og har umiddelbart ikke større biologisk interesse. Beslutning om den præcise placering inden for dette område vil dog først blive foretaget i løbet af juni 2000, hvor de bevaringsværdige engplanter blomstrer. Således skabes der fuldstændig sikkerhed for, at vandhullet ikke etableres på et botansik vigtigt areal.
Det vil i samme forbindelse blive sikret, at vandhullet ikke placeres således, at det kan medføre ændringer i engens vandbevægelse til skade for den bevaringsværdige flora.

Vandhullet etableres med en maksimal dybde på 1 meter og med svagt skrånende bredder. Opgravet materiale fjernes fra strandengen og udjævnes på mark uden for det fredede areal. Gravningen vil finde sted uden for perioden 1. marts - 1. august og vil ske på en sådan måde, at der ikke sker skade på strandengens vegetation."

Miljø- og Energiministeriet
J.nr. SN 1996 - 1211/4-0001
- 3 MAJ 2000
Akt.nr. 125

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite har i skrivelse af 6/4 2000 til Natur & Miljø udtalt:

"Lokalkomiteen kan umiddelbart billige tankerne bag projektet, nemlig at skabe ynglemuligheder for bl.a. grønbroget tudse.
Vi er imidlertid usikre på placeringen, som muligvis er sammenfaldende med voksestedet for nogle af de truede orkideer på engen(hvidgul gøgeurt bl.a.).
Vi skal i konsekvens heraf foreslå at placeringen revurderes på grundlag af en konkret botanisk vurdering i orkideernes blomstringstid - i juni.
Der bør sikres, at vandhullet heller ikke vil påvirke jordvandet og vandbevægelserne på engen, idet det kalkholdige højtliggende vandspejl betinger den særlige flora."

Nævnets afgørelse:

Ifølge Naturklagenævnets afgørelse af 30/1 1998 er formålet med fredningen at sikre områdets engarealer, at sikre at hele området forbliver åbent, at give mulighed for, at områdets naturhistoriske herunder botaniske, geologiske og landskabelige værdier vedligeholdes og forbedres, og at give offentligheden mulighed for landskabelige og naturmæssige oplevelser af det fredede område.

Etablering af et vandhul på nævnte ejendom findes under hensyn hertil og de ved fredningsafgørelsen fastsatte bestemmelser om naturpleje at kunne tillades.
Nævnet tillader derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 og fredningsafgørelsens § 8 etablering af vandhul som ansøgt i forbindelse med plejen af arealet.

Den endelige plejeplan skal Natur & Miljø forhandle med ejendommens ejer inden dens iværksættelse.

Tilladelsen bortfalder såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år, jfr. naturbeskyttelseslovens § 50, jfr. § 66, stk. 2.

Afgørelsen kan efter naturbeskyttelseslovens § 43, jfr. § 87, stk. 1 påklages til Naturklagenævnet (adr. Frederiksborggade 15, 4., 1360 København K) af bla. ansøgeren, ejeren og forskellige myndigheder. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede. Hvis klagefristen udløber en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.
Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet.
Tilladelser må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.
Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Anders Hvass | Flemming Jørgensen | Gunner Nielsen

Kopi af kendelsen sendes til:
Holbæk Kommune, Jernbanevej 6, 4300 Holbæk
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite v/Finn Bjerregaard, Udbyvej 36, 4300 Holbæk
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 Kbh. Ø

Udskriftens rigtighed bekræftes
Dommeren i Ringsted, den 2/5-00.
Susanne Topsøe
o.ass.

KOPI

Naturstyrelsen Vestsjælland
Ulkerupvej 1
4500Nykøbing Sj.

Att. Carsten Poulsen
cpo@nst.dk

Fredningsnævnet for Vestsjælland
Vestensborg Allé 8
4800 Nykøbing F.

Tlf. 99 68 44 68

vestsjaelland@fredningsnaevn.dk

F 11/2014
NST-4132-316-00090
NST-4142-00265

Den 13. august 2014

Vedr.: indgreb til at forbedre forsyningssikkerheden for drikkevand til kreaturer på matr.nr. 4d og 3b Løserup By, Udby.

Ved mail af 22. maj 2014 har Naturstyrelsen Vestsjælland rettet henvendelse til Fredningsnævnet for Vestsjælland med anmodning om dispensation til etablering af to vandhuller på ovennævnte ejendomme. Ejendommene er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 30. januar 1998 om fredning af Udby Vig, Tuse Næs.

Det hedder i ansøgningen:

"…
Naturstyrelsen Vestsjælland ansøger hermed om dispensation til gennemførelse af 2 små indgreb i Hønsehals Skov. De relevante matrikelnumre er 4d og 3b Løserup By, Udby.
De påtænkte tiltag har til formål at forbedre forsyningssikkerheden for drikkevand til de på engene græssende kreaturer.

Gennem en årrække har det været problematisk, at de eksisterende drikkemuligheder for de græssende kreaturer ikke har været tilstrækkelige i sommerperioden. I øjeblikket gennemføres et biodiversitetsprojekt, som inddrager ca. 29 ha skov i det afgræssede areal. Det nødvendiggør flere græssende kreaturer på arealet i en længere periode, og problemet med manglende forsyning med vand forstærkes. Manglende drikkevandsforsyning kan forhindre en hensigtsmæssig afgræsning af naturarealerne.

Med henblik på at sikre kontinuitet i den fremtidige afgræsning af enge og græsningsskov ønsker NST Vestsjælland at gennemføre 4 små tiltag (numrene henviser til numrene på vedlagte kortbilag), hvoraf 2 tiltag er lokaliseret indenfor det fredede område:

1. Nedenfor den brøndsatte kilde – som i dag ikke er frahegnet – bortskrabes mudder fra et ca. 50 m2 stort område. Derved skabes et lavvandet bassin, hvor det tilstrømmende vand kan

opsamles. Kildeforløbet og bassinet frahegnes, så kreaturerne kan drikke af vandet i bassinet men ikke optræde arealet. Mudderet planeres ud på naboarealer, som er skovbevoksede.

2. Ifølge overleveringen er der tale om et gammelt drikkested, som på et tidspunkt er blevet frahegnet og nu tilgroet med tagrør. En mindre del – ca. 25 m2 – oprenses for dynd, så der igen opstår en åben vandflade. Om nødvendigt reguleres brinkerne, så de får anlæg 1:4 eller fladere. Materialet fra oprensningen lægges i skoven øst for (udenfor skovhabitatudpegningerne).

Kortbilag med angivelse af placering af tiltag 1-4 vedlægges. Endvidere vedlægges billeder af eksisterende forhold ved punkt 1 & 2 vedlægges. Billederne er nummeret i tråd med ovenstående numre.
…”

Kortbilag:

Det hedder i fredningsafgørelsen af 30. januar 1998 bl.a.:

”…

§ 1. Fredningens formål

Fredningen har til formål at sikre områdets engarealer, at sikre at hele området forbliver åbent, at give mulighed for, at områdets naturhistoriske herunder botaniske, geologiske og landskabelige værdier vedligeholdes og forbedres, og at give offentligheden mulighed for landskabelige og naturmæssige oplevelser af det fredede område.

…

§ 4. Terrænændringer

Terrænændringer i området må ikke finde sted, ligesom der ikke må foretages oplag af sten, grus, affald, byggematerialer eller andre efter fredningsmyndighedernes opfattelse skæmmende materialer eller effekter.

§ 6. Naturpleje

Det skal være muligt at foretage naturpleje på de fredede området for at sikre, at områdets tilstand fremover tilgodeser fredningens formål.
…

Hensigten med plejen er:

at understøtte fortsat afgræsning af de arealer, der i dag er under græsning,

at søge afgræsning og/eller høslet genoptaget på arealer, der egner sig til en afgræsning, men henlægger ugræssede og dermed under tilgroning,
…"

Naturstyrelsen, Det åbne land, har den 21. februar 2014 meddelt tilladelse til dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til etablering af de to omhandlede vandhuller samt to andre tiltag, der er beliggende uden for fredningen. Det hedder i afgørelsen bl.a.:

"…
Det er Naturstyrelsens vurdering, at der i forhold til strandbeskyttelseslinjen ikke er afgørende landskabelige indvendinger mod etablering af de ansøgte indgreb. Naturstyrelsen har i den konkrete sag lagt vægt på, at der er tale om at forbedre forsyningssikkerheden for drikkevand til kreaturer, der er udsat som en del af naturplejen af Natura 2000-området i overensstemmelse med den eksisterende plejeplan. Det er derfor styrelsens vurdering, at indgrebene vil have en positiv indvirkning på Natura 2000-området.

Det ansøgte vil ikke medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.
…"

Fredningsnævnets afgørelse:

Fredningsnævnet finder, at det ikke er i strid med formålet med fredningen, at der meddeles Naturstyrelsen Vestsjælland tilladelse til at etablere to vandhuller på ejendommene matr.nr. 4d og 3b Løserup By, Udby, således som det fremgår af ansøgningen af 22. maj 2014. Det er dog en betingelse for tilladelsen, at der ikke sker terrænændringer i forbindelse med, at mudder og materiale fra oprensningen spredes ud på omkringliggende områder beliggende inden for fredningen.

I dette omfang imødekommer fredningsnævnet ansøgningen, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Rolf Dejløw | Ole Stryhn
formand | Gunner Nielsen

Klagevejledning.

Der kan inden 4 uger efter den dag, denne afgørelse er modtaget, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives skriftligt - så vidt muligt elektronisk - inden fristens udløb til Fredningsnævnet for Vestsjælland, vestsjaelland@fredningsnaevn.dk, der videresender den til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr på 500 kr.

Du modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Fredningsnævnet for Vestsjælland. Du skal benytte opkrævningen ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

1. klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. klagen afvises som følge af en overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret hvis

1. der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller

2. klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

KOPI

Kopi sendes til:

Naturstyrelsen Vestsjælland. Ulkerupvej 1, 4500 Nykøbing Sj., cpo@nst.dk
Naturstyrelsen, Det Åbne Land, Haraldsgade 53, 2100 København Ø. (nst@nst.dk)
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. (natur@dn.dk)
Danmarks Naturfredningsforening, lokalafdeling, holbaek@dn.dk,
Friluftsrådet v/Caroline Seehusen, Buerupvej 4, 4450 Jyderup. kreds14@friluftsraadet.dk
Holbæk kommune, Kanalstræde 2, 4300 Holbæk, post@holb.dk
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V.(natur@dof.dk),
Dansk Botanisk Forening, Naturbeskyttelsesudvalget, nbu@snm.ku.dk
Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling holbaek@dof.dk
Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
Rolf Dejløw, Nyvangsvej 10, 4100 Ringsted
Gunner Nielsen, Ewalds Have 51, 4300 Holbæk